

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

9/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

A man with a beard and sunglasses, wearing a light blue short-sleeved shirt with a white clerical collar and dark trousers, leans against a mossy stone wall. He is smiling at the camera. In the background, a town with various buildings and a church spire is visible under a blue sky with scattered clouds. The scene is set on a high vantage point, likely a church roof or tower.

Neznám, co je to nuda
Michal Šramko, kněz, pedagog, umělec

10 List nemocným

12 Svatá Ludmila

15 Lesovna Doubrava po generální rekonstrukci

21 Opatovický klášter – pověsti, legendy a skutečnost

ANIMÁTORSKÝ KURZ

2026–2028

**Místo pro mladé lidi, kteří chtějí růst ve víře,
vztazích i službě druhým.**

O co jde?

Dvouletý kurz pro mladé, kteří chtějí vést společenství, doprovázet druhé a objevit své místo v církvi.

5 víkendů ročně + letní týden

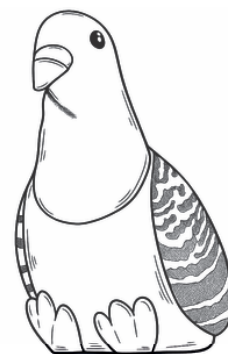

DCŽM Vesmír

Čeká tě:

- společenství a nová přátelství
- práce s mládeží
- vedení skupiny a programů
- víra, modlitba a liturgie
- komunikace a týmová spolupráce
- osobní růst a sebepoznání

INFORMACE A PŘIHLÁŠKA

NEVÁHEJ A PŘIHLAS SE!

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Vše je důležitou
součástí života kněze
P. Michal Šramko
- 10 **list nemocným**
Lékař léčí, Pán Bůh uzdravuje
- 12 **historie**
Svatá Ludmila
- 15 **aktuality z diecéze**
Lesovna Doubrava
po generální rekonstrukci
- 18 **církevní tradice**
Slavnost Nanebevzetí
Panny Marie
- 20 **výstava**
Krajka v liturgickém umění
- 21 **historie**
Opatovický klášter – pověsti,
legendy a skutečnost
- 26 **pastorace**
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník.

Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

Redakce Adalbertu si vyhrazuje právo
na krácení příspěvků nebo nevydání
příspěvků doručených redakci.

ISSN 2570-7531

Rodina, škola, víra a naše priority

Začátek září každoročně přináší nový školní rok. Děti dostávají nové učebnice, rozvrhy se rychle plní a rodiče pečlivě vybírají kroužky, které budou rozvíjet nadání jejich dětí. Sport, hudba, jazyky, informatika – to všechno je jistě dobré a potřebné. Přesto stojí za to položit si otázku: Jaké místo v tom všem zaujímá vzdělávání ve víře?

Nejednou slýcháme, že hodina náboženství se do rozvrhu už nevejde. Koliduje s tréninkem, tanečním kroužkem nebo jinou aktivitou. Jako by víra byla jen jednou z mnoha volitelných zálib, kterou lze bez větších následků odložit na později. Ale je tomu skutečně tak?

Při křtu svých dětí jsme před Bohem i před církví slíbili, že je povedeme k víře, budeme je učit poznávat Krista a žít podle jeho evangelia. Nebyl to jen slavnostní okamžik doprovázený rodinnými fotografiemi. Byl to závazek. Přijali jsme odpovědnost pomáhat dětem objevovat Boží lásku, učit je modlit se, rozlišovat dobro od zla a milovat tak, jak nás tomu učil Ježíš Kristus.

Výuka náboženství sama o sobě víru nenahradí. Nenahradí společnou modlitbu, účast na nedělní eucharistii ani svědectví rodičů. Je však důležitou oporou. Pomáhá dětem klást otázky, hledat odpovědi a postupně budovat pevný základ, na kterém mohou jednou postavit celý svůj život. Je také místem, kde vznikají přátelství založená na společné víře. Děti poznávají, že nejsou samy, kdo věří v Krista, učí se být součástí společenství církve a nacházejí kamarády, kteří je mohou ve víře povzbuzovat i v dalších etapách života. Taková přátelství bývají často jedním z nejkrásnějších darů, které si z hodin náboženství odnášejí.

Možná právě začátek školního roku je příležitostí znovu si ujasnit své priority. Co chceme svým dětem předat? Jen dovednosti, které jim pomohou uspět v zaměstnání, nebo také víru, která jim bude oporou v radostech i zkouškách života? Prosme Pána, aby nám dal moudrost správně rozlišovat, odvahu dostat slibu, který jsme dali při křtu svých dětí, a vytrvalost vést je k tomu nejcennějšímu – k živému vztahu s Ježíšem Kristem, prožívanému ve společenství jeho Církve.

P. Dmytro Romanovský

Vše je důležitou součástí života kněze

Do královéhradecké diecéze přišel z rodného Slovenska, ale okamžitě do ní „zapadnul“, jako by se v Čechách narodil.

P. Michal Šramko, mladý muž, který vedle své kněžské služby zvládá tolik věcí, že se tomu nechce ani věřit. Posud'te sami.

77 Slovensko, rodná země...

Psal se 22. duben 1990, kdy nad porodnicí v Bratislavě přelétal v helikoptéře papež Jan Pavel II, který myslím letěl z Velehradu, kde měl dopolední mši a odpoledne zase v Bratislavě. Byla to Neděle Božího milosrdenství a já už byl jeden den na světě. Tuto událost mi připomínal můj táta, když šel za mojí maminkou do porodnice a viděl bílou helikoptéru. Jako by to bylo znamení mého budoucího povolání a biřmovacího patrona. Jan Pavel II. byl od mého dětství pro mě vždy velkým vzorem. Jinak pocházím z poměrně malé rodiny, moc nás není. Mám staršího bráchu Jakuba, se kterým jsme vyrůstali od svých pěti let v obci Studienka na Záhorí, která byla a vždy bude mojí srdcovkou, kde se rád vracím, protože zde žijí moji rodiče i brácha.

77 Jak jste prožil dětství?

Vždy říkám, že jsem prožil nejkrásnější dětství. Nejraději vzpomínám na časy, když jsem byl ještě malý. Dodnes mám před očima dům u babičky a dědy, kde jsem trávil nejvíc času, dá se říct do svých sedmnácti let. Děda s babičkou měli velkou zahradu, slepice, králíky, prase, kočky, zkrátka všechno, co patří na vesnici. Na dvoře bylo zkrátka vždy živo. S dědou jsem často vyráběl, přestože on zase tak velký kutil nebyl. Ale vymýšlel se mnou různé hlouposti a babička kroutila hlavou ani ne tak nade mnou, jako nad ním, co zase děda vymyslel.

Byl to prostě krásný čas a dodnes si nad tím povzdechnu, že už je všechno pryč. Když vzpomínám na časy u dědy a babičky, nedá mi nevzpomenout na další významnou zásluhu dědy a samozřejmě svých rodičů.

77 Pamatuji si živě pohřeb naší stařenky a zádušní mši, byly mi tři roky. Byl jsem tím prostě ohromen a fascinován. Od té doby jsem si hrával na faráře a pohřbíval jsem panenky po mojí mámě. Ministrovala mi k tomu sousedka Lucka.

Velkou roli v mém životě sehrála hudba. Od svých čtyř let mě rodiče zapsali na výuku flétny. Protože byl můj děda muzikant a hrával dlouhá léta v taneční kapele na svatbách a oslavách, něco se na mě taky nalepilo i zde. Děda mě učil základy hudby, harmonie, protože byl výborný sluchař. Naučil mě lidovky, akordy, jak vůbec slyšet a zpívat druhý i třetí hlas. Prostě tam to začalo. Začal jsem ve třinácti letech hrávat v dechovce ve vedlejší vesnici, kde dodnes rád chodím, protože to je moje další srdcovka. Mám tam

přátele, se kterými se znám už 25 let. Bohužel už jsem některé jako kněz pohřbil, což bych nikdy neřekl, že se to vše takto propojí.

77 Proč jste se rozhodnul věnovat se hudbě profesně?

Tím, že jsem hrával v dechovce, která mě bavila a baví dodnes, jsem se dostal v mládí i k jiným muzikantům, kde jsem měl možnost hrávat, jak se u nás říká „po kšeftech“ – oslavy, svatby, vinobraní, hody. Tehdy jsem začal uvažovat, že bych se hudbě v budoucnu chtěl věnovat naplno. Když jsem se dostal později na konzervatoř, otevřely se mně nové obzory i kontakty. Hrával jsem na Moravě ve Velkých Bílovcích v dechovce „Legrúti“, se kterou jsme dokonce vyhráli i první místo v soutěži Zlatá křídlovka. V povolání muzikanta jsem viděl poslání jednak být součástí bohaté kulturní tradice, ale hlavně bavit lidi. Před nástupem do kněžského semináře jsem se v podstatě živil jen hudbou. Hrával jsem v různých kapekách, zároveň jsem byl varhaníkem v kostele, takže po „kšeftě“, když jsem přijel domů nad ránem, pospal jsem si dvě hodiny, (někdy jsem ani nespál) a čekala mě celodenní šňůra hrát i na pěti mších během celé neděle. Bylo to velmi náročné, ale když člověk dělá něco, co ho baví a naplňuje, hodiny a čas neexistují.

Po studiích na konzervatoři jsem se dostal na Vysokou školu múzických umění v Bratislavě, kde jsem pokračoval ve

◀ Zručnost a řemeslná dovednost P. Michalovi nechybí

◀ Přes všechna svá osobní obdarování je především knězem

studiu hry na trubku. Pracoval jsem jako varhaník v Bratislavské pohřební službě Marianum a hrával na pohřbech na hřbitovech i v bratislavském krematoriu. Byl jsem ceremoniář pohřbů, což mě hodně bavilo.

77 Kdy se u vás vynořilo povolání ke kněžství?

Tak to je otázka, na kterou by možná nestačil tento rozhovor. Od dětství ve mně byla nějaká touha, nebo spíš fascinace tímto povoláním. Pamatuji si živě pohřeb naší stařenky v roce 1993. To mi byly tři roky. Dodnes mám před očima celý pohřeb a zádušní mši. Byl jsem tím prostě ohromen a fascinován. Od té doby jsem si hrával na faráře a pohřbíval jsem panenky po mojí mámě. Ještě dodnes je možná jedna pohřbená u plynových hodin před naším domem. Ministrovala mi k tomu sousedka Lucka, která si se mnou hrávala. Celým dětstvím mě provázela tato myšlenka stát se knězem a neopustila. Ještě více jsem nad tím začal uvažovat coby varhaník v kostelech. U nás ve farnosti jsem ve svých sedmnácti letech založil pěvecký sbor, který funguje dodnes. Myšlenka stát se knězem mě neopustila ani v čase, když jsem studoval na konzervatoři a nejsilnější to bylo během studií na vysoké škole. Největším vzorem byl pro mě náš pan farář Augustín Škoda, který byl shodou okolností spolužák mého dědy a byl u nás farářem asi třicet let. Ministroval jsem mu. Pamatuji si, že

měl na faře velké hospodářství. Staral se o zahradu, měl králíky, slepice a chodil k nám za dědou, i když děda nebyl úplně kostelní člověk.

77 Co na to rodina a okolí?

V době, kdy jsem to opravdu začal řešit, protože mi tato myšlenka nedala ani spávat, jsem se nejvíce obával reakce rodiny a svých přátel, protože jsem kolem sebe neměl moc lidí, kteří by z toho byli nadšení. Bylo to opravdu těžké rozhodování. A bylo to pochopitelné, protože do té doby jsem měl jasně stanovenou cestu. Pán Bůh však tyto plány změnil a vyřešil

i mé obavy, jak to doma říct. Vedl mámiinu ruku, která našla pozvánku na teologickou fakultu i do semináře. Nemyslím si, že to byla náhoda. Pán Bůh se o to postaral bravurně. Bylo to potom takové těžší období, vysvětlovat všem, proč jsem se tak rozhodl a co mě to vůbec napadlo. Pamatuji si mámu, jak s pláčem telefonovala své sestře do Prahy, obvolávala kolegy z kapel, aby mě od toho odradili. A oni mi opravdu telefonovali, abych si to ještě rozmyslel. Teď už na to vzpomínám s velkým úsměvem i nostalgií. Všichni pochopili, že postavit se Pánu Bohu a jeho plánům nemá žádný smysl. A mně už vůbec ne! Jsem umanutý a tvrdohlavý a když si něco usmyslím, tak za tím jdu, jak se říká i přes mrtvoly. Což samozřejmě není vždy a v každé situaci úplně nejlepší.

77 Jak jste prožíval studia a formaci ke kněžství?

V roce 2015 jsem nastoupil do kněžského semináře v Bratislavě, kde jsem studoval i na fakultě a v roce 2021 dokončil i studia. Po stylu života, který jsem měl před nástupem do semináře nastal čas zcela od základu změnit vše. Ukončit hraní v kapelách a své zájmy, přijmout nový řád a poslouchat představené. Byl to nový začátek a vzpomínám na ta léta velmi pozitivně. Noví přátelé, nové možnosti a konečně nový život s cílem dojít ke kněžství, po kterém jsem tak toužil. Při mé pastorační praxi na Moravě v Šumicích, jsem si začal pohrávat s myšlenkou,

◀ Když šít, tak i precizně žehlit

Na setkání katechumenů s diecézním biskupem Janem

Jako hudebník musí rozumět i „duši“ nástroje

že bych klidně zůstal v Čechách. Při jednom setkání s otcem biskupem Janem jsem dostal návrh, nebo spíš nabídku působení v královéhradecké diecézi. Vzhledem k tomu, že část rodiny pochází z královéhradecka, nabídku jsem přijal. Dostudoval jsem v Bratislavě a během posledního ročníku jsem nastoupil jako pastorační asistent do Kutné Hory. Bylo to něco nového. Změna prostředí, noví lidé a vztahy, zkušenosti v pastoraaci, seznamování se s diecézí.

77 Nyní žijete a pracujete v Česku. Vidíte rozdíly v mentalitě věřících?

Přijel jsem ze Slovenska, které je všeobecně religiózní, zvláště Východ Slovenska, Spišská diecéze a i ta Košická. Já pocházím téměř od hranic s Českou republikou a mojí rodnou je Bratislavská arcidiecéze, která je rovněž živá, co se týká pastoraace i počtu věřících. Ale není to zase žádné „terno“. Pocházím z obce s 1800 obyvateli, kde je v kostele relativně dost lidí. Proto jsem byl hodně překvapený, když jsem jel s P. Jendou Uhlířem poprvé na ranní nedělní mši do Křesetic, kde nás bylo i s kostelníkem a varhanicí dvanáct. Pamatuji si jeho odpověď: „Čemu se díváš? Tady jsi ve středních Čechách...“. Lidé jsou však všude stejní. Nemůžu říct, že by se na Slovensku chodilo do kostela jen ze zvyku. Do kostela chodí každý, kdo chce žít vírou a snaží se podle toho žít, i když se nám to kolikrát nedaří. Jediný rozdíl je snad pouze v tom, jak Slováci a Moraváci společně

držíme tradice folklóru a lidovosti, a jak je to propojeno i s vírou a náboženským životem. Někdo to vnímá jako divadýlko, ale já to beru jako součást identity a hrdosti na svůj kraj. Hodně mi pomohlo, když jsem dva roky mohl být po boku otce biskupa jako jeho ceremonář a navštívit tak různá místa v diecézi, poznat mnoho lidí a kněží.

77 Když jsem byl v prvním ročníku v semináři, pustil jsem se do výroby kněžských štol. ... Jistý čas jsem vyráběl sady barokních basiček pro tradiční liturgii. Byla to výzva! Je potřeba vyrobit celou sadu ke slavení mše a výroba trvá dlouho.

77 V jaké duchovní poloze se cítíte nejlépe, myslím, jestli jste už objevil svá služebná charismata?

Působím jako farní vikář v Kutné Hoře a rovněž jako kaplan pro mládež a jsem spirituálem na církevním gymnáziu v Kutné Hoře. Je to specifická služba, ve které jsem našel své místo. Být s mladými

je úžasné. Sdílet s nimi život, rozhovory, společné akce a výlety a být naladěný na jejich mentalitu mě skutečně baví. Ve škole jsem s nimi víc kamarád, než učitel „nábožka a hudebky“. Občas se mi to samozřejmě vymstí, ale o to víc prožívám s nimi kamarádství a důvěru. Mě to s nimi prostě baví. Je to opravdu krásný čas a pro mě také velké požehnání, že můžu být mezi mladými prakticky sedm dní v týdnu. Nic zvláštního nedělám. Spíš se snažím mentalitou přiblížit k nim. Výhodou je, že jsem stále mladý a často se chovám jako malý kluk, zvláště s těmi pubertáky, kteří mě berou. Co musím opravdu vyzdvihnout je, že rádi navštěvují faru a každý rok máme několik katechumenů, kteří se připravují ke křtu. To mě opravdu těší a říkám se, že to má fakt smysl. Rád navštěvuji Diecézní centrum mládeže Vesmír, kde jsem byl od roku 2024 doprovázejícím knězem animátorského kurzu. Teď jsme skončili a musím říct, že se mi po tom stýská. Měl jsem to štěstí, že jsem byl součástí týmu skvělých lidí, a vlastně to mám i teď.

Nesmím opomenout i službu farního vikáře. Spolu s P. Vladislavem Brokešem tvoříme dobrý tým a na všem se vždy domluvíme. Máme přátelské vztahy jak společně, tak i (alespoň doufám a pevně věřím) i s farníky. Je to skvělá komunita lidí. Pamatujeme také na staré lidi, které navštěvujeme u nich doma či v domově důchodců, případně v nemocnici. Nedomážu něco oddělit, protože to vše je důležitou součástí života kněze.

(Dědeček byl velkým vzorem

(...hráli spolu i v kapele

77 Pominout nemůžeme vaši zručnost a um šít paramenta. Jak jste se k tomu dostal?

Jak se říká: Jako slepý k houslím.... Souvisí to s kapelou, ve které jsem hrával. Náš bubeník Milan pracoval jako opravář šicích strojů. Máma měla doma starou veritasku, která nešila, protože byla v katastrofálním stavu. Dal jsem jí teda opravit kamarádovi Milanovi. Když jsem byl v prvním ročníku v semináři, napadlo mě, že novokněžím bych mohl dát něco, co bude originální. A tak jsem se pustil do výroby kněžských štol. No opravdu byly originální... Já bych je teda nenosil. Během deseti let, kdy se tomu věnuji, jsem však nasbíral hodně zkušeností i postupů, a tak už vím, co a jak mám dělat. Je to práce nádherná a řeknu to slovy paní Růženy Komosné, která na Moravě v Dolních Bojanovicích šila kroje: „*Naša robota, to je na parádu. To sa nenosí eném tak běžně. O to víc máme radost, kde vidíme tých lidí, ktorí to nosá a majú z toho radosť. To ju máme potom aj my.*“ A s tím souhlasím, protože být tvůrcem liturgických rouch, alb a jiných parament je opravu požehnaná radost, když vím, k čemu se to používá. Je to nádhra, když vám pod rukama vznikají liturgická roucha.

Zákazníky mám snad už všude. Šil jsem na Slovensko, na Moravu, do Čech, Nizozemska, na nunciaturu v Řecku, arcibiskupství v Trnavě. Za deset let jsem ušil opravdu hodně liturgického oblečení, od

alb, rouch, pluviálů, oltářních plachet, miter a jiných liturgických parament. Odvážím se říct, že to bude už přesahovat stovku. V naší diecézi jsem šil pro otce biskupy Jana a Prokopa, v Kutné hoře jsem vytvořil kolekci liturgických rouch pro chrám svaté Barbory, kde jsem jako výzdobu použil klenbu a sloupy chrámu, šil jsem do Nizozemska barokní basičku, taktéž oltářní plachty na nunciaturu do Řecka. Už si nevzpomenu, kde všude už mám své výrobky. Neznám, co je to nuda.

77 Je velmi důležité, kdy a kde a za jakých okolností se jaká hudba hodí. Když je na bohoslužbě mládež, preferuji rytmiku, protože se to tam prostě hodí. Když je slavnostní mše, preferuji varhany, orchestr, sbor a klasiku, protože to tam patří.

77 Dá se vaše práce poznat? Našel jste v návrzích v realizaci svůj rukopis?

Každý tvůrce parament má svůj rukopis. Mění se podle aktuálního trendu,

co momentálně „frčí“. Já nejsem moc typ experimentátora, protože ne vždy to může dopadnout dobře. Můžu mít v hlavě představu, ale když začnu s výrobou, už těžko něco můžu změnit a v konečném důsledku to nevypadá moc dobře. Jsem hodně konzervativní, takže často používám techniky vyšívání a vzorů, které se líbí kněžím i lidem. Používám různé materiály od brokátu, vlny až po hedvábí. Vždy se přizpůsobím představám zákazníka a jsem rád, že mi většina nechává volnou ruku. Dnes se už moc vyšívka nepoužívá, protože to byla móda 18. a 19. století. Víc se dává důraz na kvalitní látku a kombinace látek a aplikací zlatých port a doplňků.

77 Co je z liturgických oděvů nejtěžší ušít?

Jistý čas jsem vyráběl sady barokních basiček pro tradiční liturgii a kněze, kteří je dodnes používají. Sám bych to nenosil, protože nejsem úplně nadšenec tradiční liturgie. Ale byla to výzva! Nejde totiž jen o to ušít basičku, ale k tomu je potřeba vyrobit celou sadu ke slavení mše, jako například manipulum na ruku, kalichové velum, burzu na korporál, palu na kalich, dalmatiku pro jáhna a když to má vypadat dobře, musí být kvalitní materiál, který je ještě nutné zpevňovat a vyztužit. Výroba celé sady trvá pak dlouho. Když šiju ornáty, vždy dbám na kvalitní límec, protože to je asi nejtěžší, aby se nemačkal a držel tvar. Na to jsem přišel opravdu až

Pravidelně doprovází mladé lidi z kutnohorského vikariátu na Diecézní setkání mládeže

po deseti letech. Je to neustálé přemýšlení, co a jak udělat, jak to ušít, jak to zpevnit, jaký střih... Každý detail je důležitý.

77 Jste muzikant. Jakou hudbu máte v kostele rád, rytmiku nebo klasiku z kancionálu či skladby starých mistrů?

Nejsem vybíravý, protože mám rád opravdu všechno. Od varhanní hudby, kancionálu, hudby starých mistrů sborů, schol a rytmik. Je však velmi důležité, kdy a kde a za jakých okolností se co hodí. Když je na bohoslužbě mládež, preferuji rytmiku, protože se to tam prostě hodí. Vidět mladé zapojovat se do zpěvu je úžasné. Když je slavnostní mše, preferuji varhany, orchestr, sbor a klasiku, protože to tam prostě patří. Vše je důležité, pokud je to zvoleno citlivě.

77 Na jaké nástroje umíte hrát?

Vystudoval jsem hru na trubku, ale tím bych se asi raději nechlubil. Asi dva roky mám všechny trubky na skříni v kufru a jsou asi pěkně zaprášené. Nemám na to čas a popravdě ani chuť. Velkou srdcovkou jsou pro mě varhany. Baví mě varhannářství, kterému se taky věnuji pomalu 20 let. Učil jsem se u varhannářů a chodil jim pomáhat opravovat nástroje. I nyní mám v jedné farnosti rozebraný nástroj. Ale je to spíš takový koníček, kde dělám se dřevem a mám radost, když se to kompletuje a vím, že to poslouží další léta.

Když jedu domů na Slovensko, vždy se potkám se svými kamarády z dechovky, ve které jsem začínal. Já jsem tam nejmladší. Tam si někdy spolu zahrajeme. Bylo období, kdy jsem vzal barokní trumpetu a hrál jsem s naším varhaníkem Viktorem, který je skvělý muzikant, nebo ještě s farníkem Vojtou, který také vystudoval hru na trubku. Naposledy to bylo zřejmě před mým jáhenským svěcením.

77 Jste mladý kněz, celý život máte ještě před sebou, máte představu o své cestě?

„Když chceš pobavit Pána Boha, pověz mu o svých plánech“, říká se. Ano, mám celý život před sebou, ale už také něco za sebou. Jediný plán do budoucna je, abych byl především normálním a dobrým člověkem a knězem. Ale to máme asi všichni společnou touhu a cíl. Ne vždy se nám to však daří. Vždy jsem chtěl být vesnickým farářem, to mi zůstalo. Vesnice je prostě „boží“. Nyní jsem již pátým rokem v Kutné Hoře a je to zde úžasné po všech stránkách. Asi nemám jinou představu, což je dobře, protože potom, až přijde něco nového, nebudu zklamán, protože vím, že mě čeká zase něco nového. A v tom je náš život jedinečný a úžasný. A to přeji každému. Aby se na tomto světě cítil milován Bohem i lidmi a zůstal přitom normální, protože milost předpokládá přirozenost.

Pavel J. Sršeň

(Knižní tipy

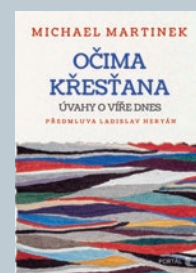
Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Michael Martinek

Očima křesťana

Úvahy o víře dnes

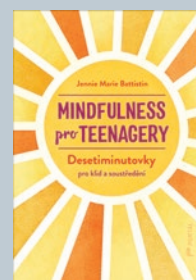

V krátkých úvahách prostoupených empatií, laskavostí, zkušenostmi z práce s lidmi z celého spektra společnosti, ale i bezpodmínečným přijímáním principu dobra a Boží lásky ke každému člověku Martinek ukazuje, jak je možné nahlížet na svět skutečně křesťanskými očima. Brož., 160 str., 299 Kč

Jennie Marie Battistin

Mindfulness pro teenagery

Desetiminutovky pro klid a soustředění

60 krátkých cvičení pro zvládnání stresu, lepší soustředění a emoční rovnováhu. Úkoly kladou důraz na jednoduchost a okamžité využití ve škole, ve vztazích i ve volném čase. Pomáhají jak s rychlým zklidněním, tak s dlouhodobým budováním psychické odolnosti. Zahrnují práci s dechem, tělem i myšlenkami. Kniha vychází z moderních přístupů, je napsána přístupným jazykem. Brož., 136 str., 319 Kč

Lékař léčí, Pán Bůh uzdravuje

Je tomu už více než 30 let, co vyšlo první číslo Dopisů nemocným. Dlouhé roky vznikaly v pracovně generálního vikáře **Mons. Josefa Sochy**.

„Nemocný člověk má svůj svět, který se zmenšuje. Přijdou příbuzní, promluví s ním, ale mají svůj život. Staří lidé mají dlouhé nejen noci. Jsou často sami i přes den. Proto potřebují kontakt s druhými. To měl na mysli pan arcibiskup, když promýšlel, jak kontakt s nemocnými uvést do života. Měl na Biskupství skupinu sester, které mu v tom pomáhaly. Především sestra Mlada z rokolské komunity Schöstattských sester Mariiných, občanským jménem Helena Kozlová. Psala ty dopisy opravdu poctivě, na základě toho, co přicházelo od lidí. Pan arcibiskup měl velkou korespondenci, lidé se mu otevírali. Mlada vždy pár příběhů vybrala, počet čtenářů byl čím dál větší. Sestra to dělala velmi dlouho, ale roky jí přibývaly, pan arcibiskup zemřel. Mlada v Hradci Králové ještě nějaký čas zůstala, ale potom odešla za sestrami do kláštera v Rokoli. I tam ještě nějaký čas Dopisy nemocným psala, ale sil ubývalo a skončila. Mně to bylo líto. Přes rok jsem to nechal, možná i děle. Uvědomoval jsem si, že je to aktivita navíc, dost náročná. Ale když to Mlada dělala sama, také jsem to zkusil. Napsal jsem první dopis, měli jsme skoro tisíc adres! Těch, kteří odepsali, bylo dost. Tak jsme se do toho pustili.“

„Odezva už na první čísla byla velmi radostná,“ vzpomínal před lety Mons. Josef Socha. Dopisy posílali i do farností. Páni faráři je mohli sami vytisknout a rozdat lidem. Otec Josef vždycky chtěl, aby staří lidé dostávali opravdový dopis. Ne nějaký e-mail nebo oběžník. Představoval si, jak je starý člověk doma sám. Přijde pošta, listonoš přinese obálku, na ní je známka, nejen razítko. Je to poctivé psaní. Tě babičce nebo dědečkovi v nějaké zapadlé víscce nebo třeba v městském paneláku měsíc, dva nikdo nenapíše. A teď přijde dopis! Ten člověk ví, že někdo má o něj zájem.

S nemocnými tvoříme společenství

Důležitý moment, který Mons. Josef Socha ve svých příspěvcích často zdůrazňoval, byl: tvoříme určité společenství. „Nemocní se propojí. Posíláme dopisy nejen pro naši diecézi, ale i na Slovensko, do Německa, dokonce do USA. Na adresy, které pan arcibiskup Otčenášek měl. Ti lidé tvoří určité společenství, a to je i jejich zájem. Několikrát jsem si říkal, jestli bych to neměl udělat tak, aby si psali v tom dopise mezi sebou. Ale pak jsem si řekl, raději ne. Kdyby přišlo moc příspěvků a já nemohl všechny zveřejnit, třeba bych někoho zranil. Já na ty nemocné denně myslím, modlitbou a požehnáním. Jsou to lidé osamělí a potřebují vydatnou podporu. Laskavé, vlídné slovo je mnohdy nad všechny medicíny světa.“

Mons. Josef Socha taky věřil, že čtenáře nesmí podceňovat. Občas zvažoval, jestli některým pasážím rozumí nebo ne. Ale oni si to, jak psali, četli i několikrát. A nakonec porozuměli i náročnějším textům. „Rozumí srdcem, ti naši osamělí a nemocní. Já to vidím jako dobrý apoštolát. A velmi

„Rozumí srdcem, ti naši osamělí a nemocní. Já to vidím jako dobrý apoštolát. Jako dědictví po arcibiskupovi Karlu Otčenáškově.“ říkal Mons. Josef Socha, který před 30 lety stál u prvních Dopisů nemocným

důležitý. Jako dědictví po arcibiskupovi Karlu Otčenáškově. On zdůrazňoval, že tradice se mají dodržovat. I živé tradice!“

Na Dopisy nemocným, na které nyní volně navazuje tento List nemocným, se příjemci vždycky hodně těšili, bylo patrné z jejich odezvy. Měli svůj svět, který se čím dál víc zužoval. Nakonec se člověk ocitne v takové zvláštní soutěsce, ve které se mu hůř dýchá. A když ještě pozná, že je přítěží. Jednoho dne si, ať chce nebo ne, uvědomí, že druzí se o něj starají. Ale důležité je, že to starání má zpětnou vazbu. Obohacuje toho, kdo se stará. „To je zákon ducha – když někdo dává z bohatství svého srdce, tak dvojnásob přijímá. Je to oboustranné obdarování. Radost, která se zmocní srdce člověka, se vrátí zpátky k původci.“

Eva Zálešáková)

Nemocní jsou také důležitou součástí života Církve

Milí přátelé,

dostává se vám do rukou další Adalbert, tentokrát s novou rubrikou „List nemocným“. Navazuje na krásnou tradici dopisů, které po mnoho let přinášely povzbuzení těm, kdo pro nemoc, stáří nebo jiné životní okolnosti nemohou být tak často mezi druhými nebo se účastnit života farního společenství.

Jako koordinátor této rubriky a zároveň nemocniční kaplan se stále setkávám s lidmi, kteří nesou různá břemena – bolest, nejistotu, osamělost, ale také velkou statečnost, trpělivost a víru. Právě oni mě učí, že lidský život neztrácí svou hodnotu ani tehdy, když ubývá sil a přibývá omezení. Naopak, často právě v těchto chvílích člověk objevuje to nejdůležitější.

Každý měsíc se na stránkách Adalbertu objeví krátké zamyšlení od některého z autorů. Budou mezi nimi kněží, nemocniční kaplani, řeholníci, laici i další lidé, kteří chtějí sdílet slovo naděje, povzbuzení a víry. Nejde o odborné rady ani o velká kázání. Spíše bychom rádi, aby tyto řádky byly tichou návštěvou, podáním ruky a připomenutím, že na své cestě nejste sami.

Nemocní nejsou pouze příjemci péče a povzbuzení, ale také důležitou součástí života církve. Nemoc, stáří a omezení člověka nevyřazují ze společenství, naopak modlitba, obětované utrpení i věrnost v těžkých dnech jsou často skrytou oporou celé diecéze. To je motiv, který se v tradici původních „Dopisů nemocným“ objevoval poměrně často.

Možná budete tyto stránky číst sami, možná vám je někdo předčítá. Ať už je tomu jakkoli, přejeme si, aby se staly malým znamením blízkosti – a to blízkosti lidské i Boží. Vždyť Pán Ježíš zvláštním způsobem přichází k těm, kdo jsou unavení, zkoušení nebo nesou svůj kříž.

Děkujeme také všem rodinám, přátelům, dobrovolníkům a pečujícím, kteří nemocné provázejí. I vy jste součástí tohoto společenství, které se snaží nést břemena jedni druhých. Přeji vám pokoj, sílu pro každý den a jistotu, že jste nesení modlitbou celé diecézní rodiny.

Za autory Listu nemocným

Martin Weisbauer)

koordinátor rubriky a nemocniční kaplan

List našim nemocným

Již pan arcibiskup Karel Otčenášek během své biskupské služby psal každý měsíc dopis nemocným. Krátce po jeho smrti v roce 2011 jsme na jeho aktivitu navázali. O vydávání dvouměsíčníku, později občasníku se staral Mons. Josef Socha. Nyní, dva roky po jeho odchodu, se tradice pravidelného psaní starším, osamělým a nemocným v královéhradecké diecézi určitým způsobem obnoví.

Takzvané Dopisy nemocným byly kdysi rozesílány na téměř tisícovku adres, nově bude každý měsíc zařazena do našeho diecézního časopisu Adalbert rubrika „List nemocným“. Na nemocné se budou obracet různí autoři, například nemocniční kaplani, duchovní i laici. Všechny odběratele Adalberta a další ochotné zprostředkovatele bych chtěl poprosit, aby obsah dopisu zpřístupnili seniorům a nemocným ve svých rodinách či blízkém okolí a aby jim ho třeba i pravidelně četli. Věřím, že tak se nám podaří vytvořit jedinečné společenství zdravých a nemocných, pečujících a opečovávaných, které má v naší diecézi díky aktivitě otce arcibiskupa Karla a dalších autorů dopisu tak dlouhou tradici.

+ biskup Jan)

(Biskup Jan při otevření výstavy Století Karla Otčenášky

(Diecézní biskup Jan pravidelně uděluje svátost pomazání nemocných při diecézní pouti do Jablonného v Podještědí

■ Bazilika sv. Ludmily na pražském Mírovém náměstí

■ Náhrobek sv. Ludmily

Svatá Ludmila

V září si připomínáme sv. Ludmilu, **patronku babiček a křesťanských vychovatelů**. Sv. Ludmila nás může i dnes v mnoha ohledech inspirovat, především svou pevnou vírou, odhodlaností a laskavostí.

*... Vzešla jsi nad zemí českou
jako jitřní hvězda
svatá mučednice Ludmilo,
Bohem vyvolená,
povoláná z pohanského pokolení.
Ty jsi rozptýlila tmou v české zemi
a osvětila ji světlem víry Kristovy.
Jsi prvním květem duchovního jara,
protože jsi první mezi svatými.
... Raduj se z nás,
svatá kněžno Ludmilo,
patronko země české!*

Svatá Ludmila (* asi 860, † 15. září 921, hradiště Tetín) byla manželkou prvního historicky doloženého Přemyslovce knížete Bořivoje, matkou knížete Vratislava, babičkou svatého Václava a chronologicky také první českou svatou a první svatou ženou v dějinách církve vůbec.

Svatá Ludmila je jedním z hlavních předků českých panovníků i českých králů. Během jejího života byly položeny

základy k slavné christianizaci Čech a také základy vlivu a moci Přemyslovců. Její život byl popsán v řadě legend o české historii v 9. a 10. století.

O místě Ludmilina narození vypovídají dvě známé legendy, oba prameny se ale výrazně rozcházejí. Dle legendy Kristiánovy Ludmila pochází z hradiště Pšov (dnešní Mělník), zatímco podle pravoslavi, jeho legendy zvané Staroslovanský prolog, je místem jejího narození Srbská Lužice. Pokud by věrohodným místem byl Pšov, mohli bychom konstatovat, že asi byla dcerou tamního rodového vůdce Slavibora. Zcela jistě svoje dětství netrávila jenom dětskými hrami či domácími pracemi. Byla totiž na svou dobu velmi vzdělaná, bezesporu byla i fyzicky zdatná, což dokládají její zachované kosterní pozůstatky. Od mládí ale trpěla endokraniózou, tedy zesílením čelní kosti, což způsobovalo velké bolesti hlavy a neurotické stavy.

V Ludmiliných patnácti letech otec domluvil její sňatek s přemyslovským knížetem Bořivojem. A tak Ludmila opouští domov a přijíždí na Levý Hradec, centrum moci Přemyslovců ve středních Čechách. I když se oba mladí lidé poznali až ve svůj svatební den, můžeme předpokládat, že k sobě začali pociťovat náklonnost, která časem přerostla v pevný a láskyplný vztah. Ludmila svému muži porodila šest dětí, tři dcery a tři syny, mezi nimi Svytlchněva a Vratislava.

Kníže Bořivoj neměl vládu v Čechách plně pod kontrolou, a proto hledal spojence na Moravě. Zde pevnou rukou vládl Svatopluk. Ten přislíbil pomoc, ale dal jasnou podmínku. Křest českého knížete. Čechy vždy byly důležitým územím – tehdy ležely mezi mocnou Východofranskou a Velkomoravskou říší. Pro Svatopluka bylo nepřijatelné, aby měl za spojence pohana. Bořivoj Svatoplukovy rady přijal a nechal se

slavně pokřtít. V Čechách byl zprvu chápán jako zrádce, dokonce proti němu vypuklo povstání. V ohrožení života se ocitla i Ludmila a její děti. Svatopluk ale ochranu svého nového spojence a jeho rodiny zajistil. Obřad Bořivojova křtu se konal v dnešním Uherském Hradišti, ovšem na rozdíl od legend se jej Ludmila zcela jistě nezúčastnila. Pro častá těhotenství a starost o děti nemohla s manželem běžně cestovat. Její křest se uskutečnil později na Levém Hradci, kde nechal Bořivoj hned po svém návratu z Moravy postavit kostel sv. Klimenta.

Ludmila na rozdíl od manžela nechápala křest jako nějaký taktický či politický krok. Svou víru už měla v srdci. Stála u zrodu christianizace českých zemí, i když to nebyl lehký údel.

Přesto, že se křesťanství v Čechách poměrně rychle rozvinulo, pozice Bořivoje a Ludmily byla nadále nejistá – museli společně čelit i snaze o mocenský převrat. Celá rodina včas prchla ke svému spojenci Svatoplukovi a teprve po jeho mocenském zásahu se mohla vrátit.

Tehdy již Ludmila nebyla jen Bořivojovou věrnou manželkou, ale i zkušenou rádkyní.

77 Věhlas kněžny Ludmily se rychle nesl celou českou zemí. První křesťanská vládkyně se stala uctívanou a milovanou osobností – centrem jejího kultu se stal pozdější svatojiřský klášter. V roce 1144 byla svatořečena. Její osud je v mnohém inspirující i pro dnešní čas.

Po návratu z exilu chtěli mít Ludmila a Bořivoj nové centrum vlády na příhodnějším místě, než byl Levý Hradec. Zaujal je vrch nad levým břehem řeky Vltavy v místech dnešní Malé Strany, kde již v té době stála osada obehnaná

valem a příkopem. Na vrcholku kopce bylo kultovní místo, kde se ke svým obřadům scházeli pohané. Vládnoucí manželský pár právě zde postavil kostel Panny Marie a založil nové hradiště. Oba tak předurčili vznik pražských měst na obou březích řeky a stáli u zrodu dnešního hlavního města Prahy.

Ludmila brzy ovdověla, knížeti Bořivojovi nebylo ani 40 let, když zanechal svou ženu na světě samotnou, i se šesti dětmi. V komplikované situaci končícího 9. století se Ludmile podařilo udržet rodovou moc do doby, kdy její nejstarší syn Spytihněv mohl převzít vládu. Čechy se tehdy na pomezí upadající moci franské a moravské říše více osamostatnily a Spytihněv spolu s Vratislavem upevnil pozici země v rámci křesťanského světa stavbou dodnes stojících kostelů na Budči (románská rotunda svatého Petra a Pavla) a v Praze (bazilika sv. Jiří). Spytihněv se chopil vlády, a snad i motivován matkou Ludmilou odjel roku 895 do Řezna se svou družinou, kde vzdal hold východofranskému králi. Čechy se tak definitivně přihlásily k západní latinské liturgii a církvi. Spytihněv ale

Hrob svaté Ludmily v bazilice sv. Jiří na Pražském hradě

Relikvie – leбка sv. Ludmily

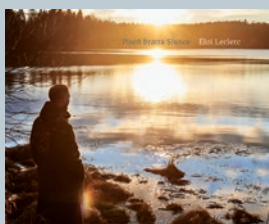
(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednávky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Éloi Leclerc

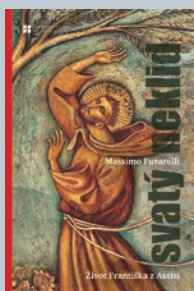
Píseň bratra Slunce

Dárková publikace s hlubokými myšlenkami o Chvalo zpěvu stvoření (sv. František z Assisi) od známého autora duchovní literatury a myslitele Éloie Leclerca v nádherném grafickém zpracování, doplněném fotografiemi z dílny českých bratrů františkánů. *Váz., 152 str., 299 Kč*

Massimo Fusarelli

Svatý neklid: Život Františka z Assisi

Zbrusu nový životopis sv. Františka z Assisi († 1226) vypráví Massimo Fusarelli, současný generální ministr Řádu menších bratrů. Na světcově příběhu plném neklidného hledání vidíme sílu evangelia, které – pokud ho někdo vezme vážně – má moc prokvasit lidské životy, a skrze ně pak ovlivnit dějiny církve i celé společnosti. *Brož., 240 str., 299 Kč*

roku 915 umírá a Ludmila ho pohřbívá v kostele Panny Marie. Pro matku je největší bolestí vidět umírat své děti. Po šesti letech, jen o kousek dál, v nově postavené bazilice sv. Jiří, pak k věčnému spánku ukládá i svého dalšího syna a nástupce vlády Vratislava.

V závěrečné etapě svého života vystupuje Ludmila jako milující babička, která se plně věnuje vnoučatům. Podílí se i na výuce sv. Václava a Boleslava. Její touha po klidném stáří však neměla být naplněna. Když 13. února 921 Vratislav zemřel, byl nejstarší vnuk Václav ještě nedospělý a Ludmila byla pověřena řízením země, spolu s jeho matkou a manželkou zesnulého Vratislava, kněžnou Drahomírou. Ludmila byla silná osobnost, Drahomíra bezesporu také, muselo zde docházet k řadě střetů. Svou roli sehrály i složité rodové a rodinné vztahy. Drahomíra jistě nelibě nesla mimořádnou křesťanskou péči Ludmily o oba její syny. Ludmila ustoupila Drahomíře a odjela z pražského hradiště pryč – na Tetín.

... Václave, vnuku můj drahý, budu tě muset opustit. Ne, nermuť se. Když budeš myslet na své povinnosti, a když učiníš ze svého srdce přibýtek Páně, nebudeš nikdy samotný. Mne ale nech odejít na můj tichý Tetín, abych poslední hrstku dní, kterou mi Hospodin ještě dopřeje, mohla strávit v tichém usebrání. Řekla jsem tvé vládychtivé matce Drahomíře: „Prosím tě, ustup z hluku veřejného života, kde se radí muži o štěstí českého národa. A nech syna Václava pevně držet žezlo, které mu bylo svěřeno!“

Vše nakonec vyvrcholilo tragédií. Drahomíra se, možná i právem, obávala, aby se z Tetína nestalo druhé vládnoucí mocenské centrum. Nemilosrdně se rozhodne s Ludmilou provždy skoncovat. Posílá na Tetín nájemné vrahy. Byl večer 15. září 921, když dle legendy dva Vikingové se jmény Tunna a Gommon vnikli do Ludmiliny ložnice a uškrtili ji. Zde byl i záměr; žádný meč, nůž, aby nebyla prolita krev, Ludmila by se stala mučednicí. Šátek, šál či závoj – a pevná ruka vrahů.

... Závoje svého nepouští a umírá uškrcena, zrak neobrátilší a nejsouc ani udivena, jako člověk ženu omdlévající podpírá, tak vrah ji objatu drží po dobu, co umírá, až náhle v náručí se mu rozplete, bílý jak sníh a těžký pletenec, v němž svítá několik nitek ryšavých.

Nový kníže Václav těžce nesl ztrátu své nejbližší vychovatelky, rádkyně a milované babičky. Ostatky Ludmily nechal převézt z Tetína na pražské hradiště a pohřbít je v bazilice sv. Jiří.

Věhlas kněžny Ludmily se rychle nesl celou českou zemí. První křesťanská vládkyně se stala uctívanou a milovanou osobností – centrem jejího kultu se stal pozdější svatojiřský klášter. V roce 1144 byla Ludmila svatořečena, je tedy první z nás všech Čechů.

Svatá Ludmila patří k největším osobnostem dějin našeho národa, její osud je v mnohém inspirující i pro dnešní čas našeho žití.

... A kdybys zmizela a nebylo tebe, ty nezanimkeš, a nemůžeš zaniknouti. Jsi tam, kde máš býti, kde jest tvé místo. Tam, kam jdeme, tam, kde tě opět nalezneme – až již nebude tmy, ani roků, ani dní. Jsi v srdci svatých, v srdci Božím. Ne zde, nýbrž tam je tvé pravé místo. Nebyla bys svatá, kdybys nebyla v nebi. Jak jsi krásná.

Hrob svaté Ludmily se nachází v románské bazilice svatého Jiří na Pražském Hradě.

Zdroj: web ŘKF sv. Ludmily
Praha - Vinohrady

V textu článku jsou užity úryvky z děl:
Vladislav Kučík: báseň „Prosba k svaté Ludmile“, text na námět historických křesťanských textů
Paul Claudel: báseň „Svatá Ludmila – královna a mučednice“, překlad Otto František Babler
Josef Kajetán Tyl: divadelní hra „Krvavé křtiny aneb Drahomíra a její synové“, úprava textu Vladislav Kučík
Jaroslav Durych: básnická meditace „Tam“

Objekt po svém dokočení v roce 1906, biskup Josef Doubrava na levé fotografii vlevo

Lesovna Doubrava po generální rekonstrukci

Lovecký zámček alias lesovna alias vila Doubrava se v lesích kolem **Vortové u Hlinska** od letošního června opět skví v celé své kráse. Po téměř 120 letech od svého vzniku historickou stavbu biskup Jan Vokál požehnal po generální rekonstrukci a symbolicky ji tak předal k užívání Diecézním lesům Hradec Králové, které ji nechaly od základu zrekonstruovat.

„Celkové náklady na generální rekonstrukci zámčku byly cca 17 mil. korun a investovány byly do sklepních prostor, tří nadzemních pater a do střechy. Původní dispozice byly zachovány, jen se přidala sociální zařízení. Před rekonstrukcí objekt obýval lesník, nyní bude přízemí, kde je kancelář, zasedací místnost a pokoj pro krátkodobé ubytování, sloužit jako zázemí detašovaného pracoviště Diecézním lesům Hradec Králové. Ve druhém nadzemním podlaží je byt pro zaměstnance firmy a v nejvyšším patře je rekreační apartmá. Investorem rozsáhlé opravy byly Diecézní lesy, samotná rekonstrukce probíhala ve

spolupráci s Biskupstvím. Objekt nespadá pod památkovou péči, přesto jsme pečlivě zvažovali každý detail, opravili jsme budovu s velkým respektem k jejímu charakteru a k místu, kde se nachází. Areál kolem zámčku se postupně také zvelebují, získá časem parkovou úpravu, tak jak tomu bylo v době vzniku stavby“, sdělil Pavel Starý, ředitel Diecézních lesů Hradec Králové.

Dalším člověkem, který poslední dva roky spojil se zámčkem svůj život je Josef Dostál z firmy Renos, která rekonstrukci provedla. Jak mimo jiné řekl, nenapadlo by ho, že objekt, kolem kterého

roky jezdil, mu zasáhne do života: „Klobouk dolů před zástupci Diecézních lesů a Biskupství, neboť jsme se nakonec, i přes velkou vytíženost naší stavební firmy, shodli na termínech vyhotovení nabídky a realizace. Až při studování projektu a vytváření cenové nabídky jsem zjistil podrobnosti o historii stavby. Pak nastalo moje setkání s realitou – brzy vyrůstající z okapů, totální destrukce krovy vikýřů. Stav objektu byl hodně žalostný. Sešli jsme se ale při realizaci dobrá parta: zástupci investora, stavební dozor, bezpečák a projektant s dost dobře vypracovaným projektem a výkazem výměru, což se nestává

Lesovna před rekonstrukcí...

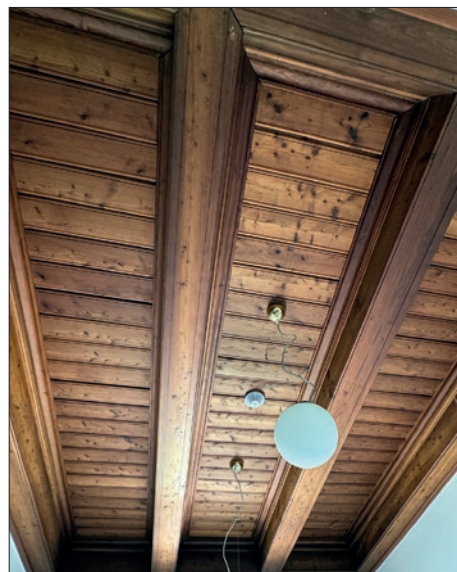
...a po rekonstrukci

Lesovna po rekonstrukci

Interiéry po rekonstrukci

z mé praxe moc často. Rozhodně po dobu realizace a kontrolních dní jsme na sebe nevražili a vše se řešilo v klidu a bez emocí, a hlavně s pomocí Boží se dílo podařilo.“

Abychom přiblížili alespoň něco z historie loveckého zámku, nahlédli jsme do rozsáhlé knihy Jany Croý Královéhradečtí biskupové a jejich rezidence. Autorka v ní uvádí: „S rekonstrukcí biskupské rezidence v Hradci Králové kolem roku 1905 probíhala v nejzazším koutu biskupského velkostatku jiná velká stavba pro biskupovu soukromou potřebu a rekreaci – myslivna ve Vortové. Biskup Josef Doubrava si oblíbil zvláštní ráz a půvab tamní podhorské krajiny, jež poskytovala dostatek klidu

a soukromí, které v chrasteckém zámku uprostřed městečka postrádal. Vortová a Košínov bývaly nejlepší revíry někdejšího panství. Není sice známo, že by se biskup Doubrava o honitbu zajímal, ale rád se věnoval turistice a pobytu v přírodě. Biskup sám vybral stavební místo na mýtině za osadou, kde bývala sklárna a kde dosud stojí stará myslivna. Projekt vypracoval Josef Fanta podle biskupových pokynů a stavbu prováděl František Štoviček, stavitel z Chrasti. Lesovna byla koncem roku 1906 hotova a příznačně nazvána Doubrava. Dostala podobu dvoupodlažní vily – zámku s podkrovím v neorenesančním stylu kombinovaném s prvky secese. Podle tehdejšího vkusu dostala poměrně členitý

půdorys. Interiér byl přizpůsoben prostředí, bylo zde hojně použito dřeva, v patře byly kazetové stropy z mořeného modřínu, v kapli zasvěcené sv. Josefu byla trojdielná okenní vitráž s lesními motivy podle návrhu Františka Urbana. Vedle ní měl biskup dva soukromé pokoje, místnost pro sluhu a nutné zázemí. K domu byla přistavena přízemní kuchyně a kolem založena malá květinová zahrádka. K příjezdové cestě dal biskup vytesat z hoříckého pískovce kříž. Duchovní správou patřil zámek k farnosti do blízkých Kameniček, kam zajížděl na letní byt Antonín Slaviček a tam se s ním Josef Doubrava seznámil.“

Pavel J. Sršeň / foto archiv BiHK)

Interiér po rekonstrukci

Požehnání objektu královéhradeckým biskupem Janem Vokálem

Zachovalá původní kamna

Ing. Pavel Starý provedl biskupa Jana a generálního vikáře Mons. Jana Paseku opraveným zámekem

Zároveň byl zrestaurován i kříž u příjezdové cesty

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie

Církevní kalendář připomněl **15. srpna** jednu z největších slavností léta, slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

Je léto a všude kolem nás se příroda oděla do nejkrásnějších a nejjasnějších barev. Mezi nejkrásnější zástupce flóry patří květy všeho druhu, mezi nejvzácnější zlaté klasy obilí a léčivé rostliny. Máme před sebou potěchu oka i posilu těla. Oboje napovídá, že je třeba hledat také posilu duše, abychom dosáhli nikoli pouze krásy pozemské, ale také krásy nebeské, tedy věčného života. Církevní kalendář připomněl 15. srpna jednu z největších slavností léta, slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

Obsahem slavnosti je účast Panny Marie na plnosti spásy, a to duší i tělem. Jako dogmatickou pravdu to 1. listopadu 1950 vyhlásil papež Pius XII. (*1876, †1958, papežem 1939) v apoštolské konstituci *Munificentissimus Deus* (Nekonečně štědrý Bůh).

Dějiny této slavnosti vypovídají o její starobylosti. Jeruzalémský lecionář (jeho arménský překlad z poloviny 5. stol.) informuje o svátku Bohorodičky (*Theotokos*), jenž se v Jeruzalémě slavil už ve 4. stol. Svůj název postupně měnil na řec. *koimesis* (lat. *dormitio* – usnutí), řec. *analepsis* (lat. *transitus* – přechod), nebo lat. *pausatio* (skonání) či *requies* (odpočinek ve formě odměny). Pozornost věřících se tak výrazně posunula od cti a privilegia mateřství Panny Marie k jejímu narození pro nebe. Od druhého století byla totiž oslava mučedníků spojena s *dies natalis* – dnem zrození pro nebe a toto právo se vztahovalo i na Pannu Marii. Právě slavení jejího natale se považuje za *protoassumptio* (počátek nanebevzetí). Toto slavení se konalo v mariánském kostele zvaném *kathisma* (doslovně „místo odpočinku“). Kostel byl postaven u cesty mezi

Betlémem a Jeruzalémem římskou poutnicí ve Svaté zemi Hikelií za prvního jeruzalémského patriarchy, svatého Juvenala (biskupem 422–458). *Itinerarium* z 510, spojené s Antoniem z Plaisance, mluví o kostele poblíž Getseman: „v údolí Getseman je bazilika svaté (Panny) Marie, v které se ukazuje hrob, jak se říká, svaté (Panny) Marie vzaté do nebe“. K výraznému rozšíření tohoto svátku došlo po Efezském koncilu roku 431. Mariino natale rozkázal slavit na území celé své říše byzantský císař Mauritius (řec. Maurikios, *539, †602, císařem 582), aby tím potlačil slavení staré pohanské slavnosti vinobraní. Kvůli tomu přeložil tento svátek z 18. ledna (kdy jej slavila Východní církev) na 15. srpen.

Na Západě je svátek poprvé zmíněn sv. Řehořem z Tours (*538, †594) jako součást galikánské liturgie. Slavil se 8. ledna pod názvem **Svátek Nanebevzetí Panny Marie**. Sv. Řehoř psal: „Tento svátek se slaví uprostřed jedenáctého měsíce.“ Galové totiž začínali nový rok v březnu, proto pro ně byl leden jedenáctým měsícem. Jeronýmův kalendář uvádí dva termíny tohoto svátku: 18. leden a 15. srpen. V *Missale gothicum* se mezi 6. a 22. lednem nachází svátek Nanebevzetí Panny Marie, Matky našeho Pána (*missa in assumptione sanctae Mariae Matris Domini nostri*), podobně jako v sakramentáři z Bobbia. Mohučská synoda (813) rozšířila svátek do celé Franské říše. *Liber pontificalis* (za papeže Sergia I.) zachovává název svátku *dormitio* (usnutí), Evangeliář z roku 740 pak *sollemnitas de pausatone sanctae Mariae* (slavnost skonání svaté Marie). V 7. století se v Římě slavilo 15. srpna natale *sanctae Mariae* (narození (pro nebe) svaté Marie), jak naznačuje

Comes Romanus Wirziburgensis (8. stol.). *Sakramentář Gelasianum* (8. stol.) u nanebevzetí zdůrazňuje vzetí Mariina těla (*per assumptionem corporalem*). Původní *Gregoriánský sakramentář* nezahrnoval svátek Nanebevzetí, ale byl v sakramentáři zaslaném císaři Karlu Velikému (*748, †814, císařem 800).

Papež sv. Sergius I. (Syřan, *?650, †701, papežem 687) zavedl do slavení svátku noční a ranní procesí, které vycházelo z kostela sv. Hadriána a pokračovalo přes Forum do baziliky Matky Boží Větší, kde byla stáciová bohoslužba. V sakramentáři, který papež Hadrián I. (*?700, †795, papežem 772) poslal císaři Karlu Velikému, byl název svátku **Přijetí svaté Marie** (*Assumptio sanctae Mariae*). Tento sakramentář také obsahoval formulí, jenž definovala povahu svátku 15. srpna: „Je to den, kdy byla Matka Boží podrobena dočasné smrti, pouta smrti však nemohla obejmout tu, z níž se narodil Tvůj vtělený Syn, náš Pán.“ Papež sv. Lev IV. (*790, †855, papežem 847) zavedl roku 847 vigilií tohoto svátku (konala se pravděpodobně ve stejné bazilice) a s největší pravděpodobností i oktávu slavenou v bazilice sv. Vavřince za hradbami. Vigilií zmiňuje v roce 856 také papež sv. Mikuláš I. (*?800, †867, papežem 858) v listě Bulharům. Tento papež také postavil na stejnou úroveň oktávu tohoto svátku (zrušena 1955) s velikonoční a svatodušní oktávou. Texty vigilie jsou spojeny s osobou sv. Lva IV., i když je to nepravděpodobné.

V 11. stol. se v Římě konal také jiný průvod. Vycházel 14. srpna ráno od baziliky sv. Vavřince za hradbami do Lateránu. Tam papež vzal ikonu Spasitele, aby jí

☞ Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Gruntě prošel v minulých letech rozsáhlou opravou

přenesl do baziliky Panny Marie Větší. Tento průvod se zastavoval u kostelů, kolem kterých procházel. Také na Pyrenejském poloostrově nalezneme v Toledském sakramentáři svátek Nanebevzetí Panny Marie. Slavil se v rámci mozarabské (vizigótské) liturgie 15. srpna (*Liber mozarabicus sacramentorum* z 2. pol. 8. stol.). První modlitba tohoto procesí říká, že Matka Boží sice zemřela, ale pousta smrti ji nemohla udržet.

Vyhlášením článku víry papežem Piem XII., že „*Matka Boží Maria byla po dokončení běhu pozemského života s tělem i duší vzata do nebeské slávy*“, došlo 1. listopadu 1950 k vytvoření nových, popř. úpravě stávajících textů v misálu a breviáři. Slavnostní mše si většinou uchovala texty z roku 1950, které byly poprvé použity právě u vyhlášení tohoto článku víry samotným papežem.

Oslava slavnosti Nanebevzetí Panny Marie je spojena také se žehnáním bylin, květů, prvotin z úrody polí i nových plodů z lesů a zahrad. Genezi tohoto zvyku je třeba hledat v obecném lidském „myslu“, který oceňuje význam bylin v lidském životě, jejich terapeutickou sílu, a také v Bibli. V knize Exodus 23,19 je zmíněno, že prvotiny plodů země byly přineseny do chrámu jako projev vděčnosti. Tento zvyk převzali křesťané. Již autor Apoštolské tradice (2. pol. 4. stol.) zaznamenává žehnání plodů. V Konstantinopoli se v 11. stol. na svátek Usnutí Panny Marie (*Dormitio*) žehnalo hroznům. To souviselo s koncem sklizně vinné révy a bylo to pokračováním pohanského vinobraní.

Díky tomu se svátek Nanebevzetí dostal v kalendáři na 15. srpen.

Křesťanský Západ spojoval svátek Nanebevzetí Panny Marie především s žehnáním bylin, což lze doložit v 10. stol. např. v německých oblastech. Do kostelů se přinášely různé bylinky a dělaly se z nich kytice nebo věnce. Jak pohanský starověk, tak pohanské národy na území Evropy znaly léčivou sílu rostlin. Tyto rostliny často sloužily jak medicíně, tak pohanským rituálům a jedno s druhým bylo zdařile propojeno. Církev se při šíření víry tyto rituály snažila vymýtit. Proto na ty, kteří je prováděli, uvalovala církevní tresty. Dovolovala sběr bylin pouze při modlitbách Otče náš a Věřím v Boha. Nakonec se církev rozhodla tuto činnost „pokřtít“ a vytvořila církevní požehnání, které se později dostalo do dodatku Římského rituálu. Podle něho je účinek léčivých bylin darem Božím na přimluvu Panny Marie a svatých.

Žehnání na svátek Nanebevzetí Panny Marie souviselo také s tím, že většina rostlin byla kolem svátku ve své největší kráse a rozkvětu. Žehnání se navíc opírá o legendu, podle níž byl v hrobě Panny Marie nalezeny vonné květy. Květy ležely v místě, kde bylo původně tělo Panny Marie před Nanebevzetím. Slavnost Nanebevzetí je také důkazem za úrodu. Při žnání se do kostelů přinášely k požehnání věnce z obilných klasů jako poděkování Bohu a Panně Marii. Tento zvyk je dodnes obzvláště silný u našich severních sousedů v Polsku. Nanebevzetí tak bylo od počátku chápáno jako „svátek

duchovní sklizně“, jako koruna života víry v oddanost Bohu.

Když sv. apoštol Pavel v Aténách na areopagu archontů (staré aristokratické správní a soudní rady, složené z vědeckých členů) hlásal zmrtvýchvstalého Krista, mnozí jeho členové mu řekli, že si jej poslechnou jindy. Ale jiní se obrátili a přijali víru, mezi nimi i Dionýsios Areopagita. Považovali totiž vzkříšení Krista za iracionální orientální mýtus, který má podivnou životnost a houževnatě se drží i v čase exaktní a experimentální vědy. Nakonec i epochální fenomén české kultury, František Xaver Šalda (*1867, †1937) ve své vyzrálé studii *O tzv. nesmrtelnosti básnického díla* (1928) po mnohoročních zkušenostech, zážitcích a meditacích s udivující upřímností vyznal, že jediné katolické dogma o zmrtvýchvstání Krista a zmrtvýchvstání těla může plně uspokojit aspirace člověka, usilujícího o integrální osobní nesmrtelnost.

Mnozí tak mohou být překvapeni, že právě ta církev, o které se domnívali, že je spiritualistická, je církví vtěleného Slova a předkládá lidstvu pravdu: zmrtvýchvstání Ježíše Krista, jeho nanebevstoupení a nanebevzetí Panny Marie; co čeká i na ty (vzkříšení těla), kteří věří v Krista ukřižovaného a kteří věří v Pannu Marii Nanebevzatou. Vždyť kde je Hlava (tajemného Těla – církve), tam mají být i údy. Kde je Matka, tam mají být i její děti. Hlava nám všem připravila místo v domě svého Otce, Matka nám pomáhá, abychom se tam dostali.

P. ThDr. Gabriel R. Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.)

Krajka v církvi. Církev v krajce. Krajka v liturgickém umění

Výstava pod záštitou Mons. Jana Vokála, biskupa královéhradeckého, **v Muzeu krajky ve Vamberku.**

Vamberecká unikátní tematická výstava pod záštitou Mons. Jana Vokála, biskupa královéhradeckého, poprvé v ucelené formě odkrývá spojení křesťanské spirituality, historie a mistrovského textilního řemesla 16.–20. století. Představuje nejen vzácné historické šité a paličkované krajky spojené s katolickou liturgií z tradičních krajkářských regionů Itálie, Francie a Belgie, ale i střední Evropy (Krušnohoří), a to včetně Vamberka a Orlických hor. Spojení tradice se současností reprezentuje monumentální prostorové dílo – rozměrná nástropní krajka vytvořená výtvarníkem Pavlem Trnkou speciálně pro výstavní sály vambereckého muzea, jehož zajímavé expozice rovněž stojí za pozornost.

Výpravný katalog

K výstavě vyšel také obsáhlý, bohatě ilustrovaný stejnojmenný katalog, jehož autorem (stejně jako výstavy) je kněz a historik liturgického umění Radek

Bohatě ilustrovaný katalog výstavy

Výstava potrvá v Muzeu krajky ve Vamberku do 19. října 2026

Martinek (Pedagogická fakulta UHK). Knihu vydalo nakladatelství Pavel Mervart ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové. Projekt vznikl pod hlavičkou Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové v rámci vědeckovýzkumného programu Vlákna paměti (NAKI III Ministerstva kultury ČR).

Když se nitě protnou s modlitbou

Textilní řemeslo a křesťanská liturgie jsou spolu pevně spjaty již od raného středověku. Zatímco drahocenné výšivky a vzácné hedvábné tkaniny mešních rouch při bohoslužbě demonstrovaly vznešenost Božího majestátu, jemná bílá krajka přinesla do sakrálního prostoru prvek lehkosti, čistoty a hluboké lidské trpělivosti. Unikátní výstava **Krajka v církvi. Církev v krajce. Krajka**

v liturgickém umění, která už od poloviny května probíhá v prostorách Muzea krajky ve Vamberku (a končí 19. října), poprvé v ucelené formě odkrývá toto fascinující téma široké veřejnosti.

Krajka se stala nedílnou součástí liturgického textilu především v období baroka a rokoka. Nejčastěji zdobila lemy kněžských alb, rochet, okraje oltářních pláten, nebo privilegovaného kostelního prádla (korporály). Nejcennější krajky vznikaly v prostředí ženských řeholních řádů, zejména benediktinek, karmelitek, klarisek či voršilek. Textilní dovednosti, jako vyšívání nebo krajkářská práce s paličkami byla vnímána jako specifická forma kontemplativní modlitby. Seběmenší, precizně provedený detail v krajce symbolizoval oběť času a talentu pro Boží oslavu.

Zdroj: Muzeum krajky ve Vamberku

Opatovický klášter – pověsti, legendy a skutečnost

Narodil se v Pardubicích, od dětství se zajímal o historii. Specializuje se na dějiny českého středověku a raného novověku. Bližší než historie obecná jsou mu dějiny regionální, což je ve městě pánů z Pernštejna snadno pochopitelné. Věnuje se také 19. a začátku 20. století, ale dále než do jeho poloviny nejde. Tvrdí totiž, že to je spíš „vyprávění starců“ než věda. Naším hostem je **historik PhDr. František Šebek**.

77 Je tomu rovných 20 let, co píšete rubriku Toulky historií Pardubic. Radniční zpravodaj si mnozí jeho čtenáři bez nich neumí představit.

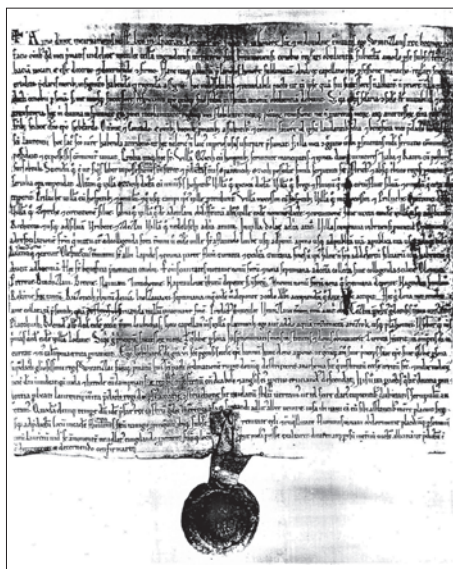
Když tenkrát v roce 2006 Radniční zpravodaj zakládali, oslovili mě s nabídkou psát stálou rubriku, odpovídající na dotazy čtenářů. Byl jsem v té době ředitelem Východočeského muzea v Pardubicích. Bláhově jsem si myslel, že náměty budu rozdávat kolegům, že se budeme v odpovědích střídat, nakonec to zůstalo na mně. Ze začátku bylo dotazů tolik, že jsem si mohl vybírat. Dnes volím témata, která za těch dvacet let ještě nebyla. Na tom si zakládám, že se neopakují. A snažím se je zpracovat tak, aby to v přiděleném rozsahu 85 řádků bylo zajímavé čtení.

77 Toulky historií Pardubic vyšly i knižně, a to dokonce dvakrát.

Díky pardubickému nakladatelství a vydavatelskému Heliosu Jiřího Razskazova. Není to pouhý přetisk textů z Radničního zpravodaje. Většinou jde o rozšířenou verzi původního zpracování. Také jsme tam mohli dát víc obrázků a fotografií, v novinách je jenom jedna v poměrně malém formátu a nevelké tiskové kvalitě.

Vystudoval jsem dva obory, vedle historie ještě muzejnictví. Do pardubického muzea jsem nastalo nastoupil v září 1968,

před tím jsem tam chodil na brigády, pohybuji se kolem něj od roku 1965. Za totality nás sloučili s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, byli jsme pobočka. Po sametové revoluci a zániku tehdejšího krajského zřízení se pardubické muzeum osamostatnilo a přešlo pod Ministerstvo kultury ČR (1991).

(Zakládací listina opatovického kláštera s datem 1073, ve skutečnosti falzum ze 60. let 12. stol.

Řediteloval jsem až do odchodu do důchodu, skoro 19 let. Po revoluci jsem dělal devět roků předsedu Asociace muzeí. Muzeologii jsem taky učil. Na Univerzitě Pardubice a ještě pokračuji v Brně.

Historii se věnuju 50 let, půl století. To by v tom byl čert, abych za tu dobu neměl něco načerpano.

77 Encyklopedické znalosti dr. Františka Šebka se potvrzují vzápětí. Naším tématem se stává příběh z úsvitu křesťanských dějin, příběh vzniku a nevyhnutelného zániku opatovického kláštera. Roky jsem jezdila z Pardubic do Hradce Králové kolem vily s pamětní deskou připomínající, že se tam narodila a žila historička Emanuela Nohejlová-Prátová, která se historii jednoho z prvních klášterů u nás podrobně zabývala.

To téma mě zajímalo, navíc jsem žák paní profesorky, když jsem studoval v Praze, tak si mě, snad to mohu takto říci, oblíbila. Brala mě jako rodáka, občas jsem ji navštěvoval, bydlela příznačně v Opatovické ulici, občas jsem tam chodil na čaj. Jezdával jsem za ní i v době, kdy už žila s manželem, akademikem Silvestrem Prátem, botanikem v rodném domě Opatovicích. Že jsme historii kláštera, svého času jednoho z nejbohatších v Čechách, probírali zevrubně, rozumí se samo sebou.

77 Mimochodem. Věnovala jsem se před lety historii vodních mlýnů a natáčení mě přivedlo také do Opatovic nad Labem. Mlýn rodiny Morávkovy,

◀ Morávkův vodní mlýn v Opatovicích nad Labem

dnes chráněný jako nemovitá kulturní památka ČR, zmiňuje i Bohuslav Balbín, který ho navštívil roku 1656, když pátral po zbytcích opatovického kláštera.

Mlynáře Morávka, pro paní profesorku mladého, pro mě starého, jsem znal. Pak jsem roky dělal v muzeu, a protože je to archeologický objekt, naši archeologové se o něj pochopitelně zajímali, takže klášter, jeho minulost a historické problémy s tím spojené znám opravdu dopodrobna.

77 Ona se pořád traduje pověst o velkém pokladu, ukrytém v jakési podzemní chodbě. Vést měla snad až pod Kunětickou horu. I Bohuslav Balbín píše, jak mu tehdejší mlynář vypravoval, co slyšel od předků sídlících na klášterním mlýně: „Před osmdesáti a několika lety“ – tedy okolo r. 1570 – „nenadále o půlnoci mlýny zastavily se, což chasa mlýnská nemálo udivena mlynáři oznámila; i šli mlynář a chasa ze mlýnice, a hle, spatřili všichni, že celé Labe do hrozné propadliny se hrne a žádné vody ku hnaní kol není. Po půl hodině, když celá ta propadlina vodou se naplnila, Labe opět jdouc svojí cestou, kola hnáti počalo.“

Žádná podzemní štola nebyla, ani chodba ani poklad. Dnes už archeologové vědí, kde asi přibližně to klášterství bylo. Na dvoře Morávkova mlýna mohly být jediné

nějaké okrajové objekty, samo klášterství bylo spíš na zahradě vily zemského poslanca Františka Morávka a sousedního stavení. Archeologicky prozkoumané to důkladněji není. Problém je v tom, že je to soukromý pozemek. Dokonce tam byl evidentně vidět i příkop a val, který nový majitel zasypal bez konzultace s památkáři. Morávkova opatovická lípa, o které píše Alois Jirásek, není vůbec prohlášena za památný strom. Zůstala jenom adresa: Klášterní č.p. 48, Opatovice nad Labem. Ulice, na jejímž konci stával pravděpodobně původní klášterní mlýn.

Alois Jirásek: Staré pověsti české Opatovický poklad

Starý, výstavný klášter byl vypálen. Vyhořel konvent a stavení všechna: v lučinaté rovině u Labe, nad jejíž zelení a spoustou květů svítily se zlatené kříže klášterních věží a nádherného kostela, černaly se rozvaliny, rozmetané ambity kol „rajského dvora“ pustě zarostlého, a mrtvé ticho bylo tam, kde mniši kdysi hodinky pěli. Klášter v tom zpuštění zůstal. A hluboko pod jeho rozvalinami zůstal i ohromný poklad drahých kovů, drahého kamení i umělé práce, zůstal netknutý tam, kde věky již v úkrytu ležel. A to místo tajemstvím zůstalo. Jen pověst o něm šla po mnohá pokolení a zůstávala, i když rozvaliny starého kláštera hynuly a se rozpadávaly.

Rozpadly se a zmizely, když pak jim voda dodala. Kdysi, dávno, za velké povodně Labe je zalilo, stopilo, a jak během času změnilo v těch místech svůj tok, zůstala část rozvalin pod vodou, na jeho dně. Tak Labe, jež kdysi teklo vedle kláštera, proudilo přes něj, a když byla nízká a jasná voda, chodili se lidé dívat na zbytky trossek pod její hladinou.

Jen část rozvalin zůstala na suchu. V těch místech pak u řeky vystavěli mlýn, a tam, kde stával prý hlavní oltář, vyrostla lípa, jež přečkala věky. Mleči a chasa často sedali za letních večerů před mlýnem a mluvili o císaři Karlovi, o pokladě, kde asi je, kterými místy, kdyby tak mohli pod vodu k němu, jak by si pomohli.

Často se také ohlédlí dál, po staré lípě, jejíž ohromná koruna vysoko šerem se černala a od níž větřík zanášel k nim šumot a silný, líbezný dech jejích květů jako šepot modlení a vůni oběti od Božího oltáře. A v půlnoční čas počal se koš staré lípy vyjasňovati, jako by jím prosvitovala zář vycházejícího měsíce. Pak vzplanula v koruně světla a zářila po všech haluzích, a zář světél stoupala k nočnímu nebi. Kdo ten div spatřil, žasna se křižoval. Domácí klekali a modlili se jako před oltářem; ne jeden z nich zaslechl v takové chvíli zbožný zpěv, jenž tlumeně jakoby z daleka, kolem lípy se nesl a vanul s větrem dál, k řece, kdež zíral a tichl.

■ Pamětní deska Emanuely Nohejlové-Prátové

■ PhDr. Fr. Šebek

Než i za bílého dne naplnilo tajemné místo úžasem lid, zvláště pak „pana otce“ ze mlýna, chasu i mleče. Kdysi za krále Maxmiliána, otce Rudolfa II., zarazila se kola opatovického mlýna sama naráz, o pravém poledni. Vše vyběhlo ven k řece a tu div divoucí! Kola stála, protože na ně voda netekla, a ta netekla, protože se výše nade mlýnem ztrácela uprostřed řečiště, padajíc tam hučivým, hřímavým proudem do nějaké prohlubně či propasti.

Tak proudila a padala tam dobré půl hodiny; a po ten čas neteklo na kola nic, takže mlýn stál jako zakletý. Po půl hodině však dala se voda zase svým během a proudila dál jako dříve ke mlýnu a roztočila jeho kola. U místa, kde voda tak zapadala, stál pan otec, chasa, mleči i lidé ze vsi a jednali o divné příhodě, až se na tom snesli, že tam bylo nějaké klášterní sklepení, že se jeho klenutí prve zřítilo a řeka že proudila do sklepa a hloub do chodeb a že jistě zalila i štolu vedoucí k pokladu; teď že je po všem, že by bylo marno se pokoušet, aby se kdo k němu dostal.

•
Opatovický klášter měl ohromný pozemkový majetek, v čase největšího rozkvětu mu patřila, řekněme, stovka vesnic, to souvisí s postupným osídlováním Pardubicka. Mniši přišli do Opatovic z pražského Břevnova, tam byl první mužský benediktinský klášter u nás. V Opatovicích byla nejdřív tzv. poustka, později

povýšená na samostatné opatství. Poustka patřila břevnovským benediktinům. Datum založení kláštera koliduje mezi léty 1073, 1085 a 1086. Rok 1073 se objevuje v tzv. zakládací listině, ale to je falzum, které vyrobili mniši někdy po polovině 12. století. Ke skutečnému založení opatovického kláštera došlo podle některých historiků asi v letech 1085 nebo 1086.

?? Proč právě tam?

Byla to politická záležitost. Vratislav II., první český král z rodu Přemyslovců, měl velké spory se svým bratrem Jaromírem, biskupem pražským, a chtěl tím také trochu oslabit jeho postavení. Že panovník zakládal kláštery, to bylo ve středověku běžné. Jednak za tím lze spatřovat snahu kulturní, tedy zcivilizovat takové ještě „divoké“ křesťanství, ale především to byla výhodná investice do půdy. Panovník dal církvi nějaký majetek, nějakou půdu, kterou ona osídlovala, ale nebyla ještě emancipovaná. On založil klášter, mniši tam hospodařili. Pořád to bylo panovníka, pořád to bylo zakladatele. Mohl jim to kdykoliv odebrat a dát někomu jinému.

Hospodaření klášterů bylo na poměrně vysoké úrovni, pronikaly tam nejlepší technologie zemědělské výroby. Kláštery, včetně benediktinských, byly mezinárodně organizované. Mateřský klášter, v tomto případě klášter ve francouzském

Cluny, dostal právo zakládat dceřiné kláštery. Jejich představitelé se čas od času se scházeli, a tak se šířily poznatky o hospodaření, ve střední Francii velmi pokročilé. Přes Německo pronikaly znalosti nejen duchovní, ale i technické a ekonomické také k nám. Říkám to záměrně hodně zjednodušeně, ale mniši se o svěřený majetek dokázali dobře postarat, proto to pro panovníka byla výhodná investice.

Změnilo se to postupně ve 13. století, když se církev začala emancipovat a začala platit zásada tzv. mrtvé ruky, tzn. „co se nám daruje, je naše“. To v 11. ani na začátku 12. století nebylo.

?? Zmínil jste klášter v Cluny. Říká se, že opatovický byl jeho zmenšeninou ...

Nevíme, jak byl velký. Nevíme, kolik tam žilo mnichů, to jsou všechno odhady. Jediné, co nás vede k odkazu na Cluny je, že se tam, a ještě v několika dalších francouzských klášterech, dochovaly staré plány, takže si můžeme představit, jak mohly vypadat. S určitostí víme, že kláštery se stavěly podle určitých řádových pravidel, což znamená ... tady musí být tohle, tam to a jinde toto. Je to vodítko, ale samozřejmě ta pravidla přizpůsobovali místním poměrům, podmínkám, možnostem. Jednotlivé kláštery budovali určitě postupně. Archeologické výzkumy z posledních 40 let z jiných klášterů v Čechách potvrzují, že začátky byly

(Iniciála s vyobrazení Panny Marie ochra-
nitelky z tzv. Krakovského breviáře z druhé
poloviny 14. stol., který původně patřil opato-
vickému klášteřu.

(Klíče z konce 14. nebo začátku 15. stol., kte-
ré byly nalezeny koncem 19. stol. na klášter-
šti v Opatovicích n. L. Dnes jsou ve sbírkách
Východočeského muzea v Pardubicích.

(Zlomek románského sloupku ze 12. stol.
z kostela v Osicích, které patřily k dominiu
opatovického kláštera. Uložen ve sbírkách
Východočeského muzea v Pardubicích.

skutečně jednoduché. Byly to dřevěné
stavby, i kostely byly dřevěné. Stavěli je
podle toho, jak měli peníze. Nepředsta-
vujeme si vzcné gotické stavby, ale jed-
noduché, dlouhá desetiletí upravované
objekty.

Kronikářské záznamy uvádějí, že opat
Mysloch v polovině 12. stol. stavěl 11
let vzcný klášterní kostel sv. Vavřince
a roku 1163 se jeho vysvěcení pražským
biskupem účastnil i panovník se svým
dvorem. Víme, že nějaká výstavba v klá-
šteře probíhala v gotické době, nejspíše ve
dvou etapách. Z nějaké kamenné stavby
se dochoval kousek románského sloupku
s hlavicí, je v Muzeu východních Čech
v Hradci Králové. V pardubickém mu-
zeu je malá hlavice románského sloupu
z kostela v Osicích. Ten ale podléhal klá-
šteřu, takže jestli v Osicích už byla kamen-
ná stavba, tak v opatovickém klášteře ur-
čitě byla taky.

77 Jaký byl význam kláštera?

Byl zdrojem osídlení, kulturním centrem
a významný byl především jeho hospo-
dářský potenciál. Byla to opora panov-
níka. Kláštery, když už držely majetek,
který tím pádem nebyl volně k dispozici
panovníka, platily králi berně. (Slovo
berně historicky znamenalo daň z lánu
nebo obecně daň. V českých zemích se
pojem používal od 12. století.)

Panovník měl příjmy ze svých statků,
které už byly jenom královské, z různých
pokut, z těžby drahých kovů. Peníze mu
plynuly také z daní od měst, proto je za-
kládal, a z klášterů. Opatovický patřil
k těm bohatším, určitě byl mezi 5-10
nejbohatšími v Čechách, to nebylo k za-
hození.

77 Takže kdyby nebyl rozvrácen, tak mohl sehrát patrně významnou roli?

Je to složité v tom, že kláštery ke konci
14. a na začátku 15. století prožívaly po-
dle všeho dost výraznou hospodářskou
krizi. Už to nebyla ta prosperita let mi-
nulých. Z klášterů, kde se dochovaly ur-
báře nebo nějaké účetní doklady, víme,
že to šlo v té době s nimi ekonomicky
z kopce. Opatovice nebyly výjimkou.
Začátek jejich konce nastal, když klášter
nebyl schopen platit královskou berni,
prostě byl dlužný. Král, jehož pokladna
byla pořád prázdná, si peníze půjčil od
zámožných šlechticů. Protože to neměl
z čeho splácet, dal jim zástavní listinu na
příjmy měst a klášterů s tím, že až budou
mít peníze, tak si to, včetně úroků, vybe-
rou. To bylo pro města i kláštery tristní,
Opatovice jsou toho jasným příkladem.
Zástava se dostala do rukou Štěpána
z Opočna, pak to šlo dál z ruky do ruky,
až k Otovi z Bergova a Janu Městeckému
z Opočna, kteří v roce 1415 opatovický
klášter přepadli.

77 Chlumecký děkan Karel Khun (1866–1921), nadšený laický historik ve spisu Dějiny a kulturní obraz města Chlumce nad Cidlinou (vyd. 1932) píše:

*„Jan Městecký z Opočna, vybujněný poto-
mek svého rodu, a Ota z Bergova spácha-
li na kněžstvu skutek násilný a loupežný,
a to nikoli z náboženského stráníctví,
nýbrž ze zisku mrzkého. Slezli totiž 1.
listopadu 1415 v temné noci Opatovic-
ký klášter, chtěje se velikých tajných po-
kladů jeho zmocniti. Proto učinili ná-
silí mnichům a chtěje od opata Lacury
o pokladech zvědět, tak ho utrýznili, že
v krátkém čase zemřel. Nenalezše pokla-
du, jehož žádostivi byli, vybrali klášter
i chrám a s velikou loupeží odtud odešli.
Král Václav opomenul pachatele za ten
zločin stíhati.“*

Klášter si stěžoval až u papeže, ale pak se
to stejně, jak bychom dnes řekli, „zamet-
lo pod koberec“. Loupežníci přitvrdili,
kopali hroby mnichů a hledali zlato, to
byl začátek konce kláštera. Tato událost,
kterou máme písemně doloženou, dala
podnět fantazii a pověstem o pokladu.
Peníze už v té době benediktini neměli.
Dokud ano, platili pravidelně králov-
skou berni a investovali např. do nákupu
knih. Biblotéka opatovického kláštera
měla asi 68 svazků, což byl v té době dost
slušný majetek. Řeholníci provozovali

školu, v době největšího rozkvětu tam bylo pravděpodobně skriptorium, tedy písařská dílna.

Opatovický benediktinský klášter patřil k nejstarším v Čechách. Ačkoliv je kolem jeho založení, jak jsme už zmínili, řada otazníků. V klášteře vzniklo několik kronikářských (resp. letopiseckých) děl. Opat Neplach příležitostně působil v diplomatických službách Karla IV. Situace se začala měnit k horšímu od začátku 15. stol. Konec kláštera přišel za velkého tažení husitských vojsk do východních

Čech v dubnu roku 1421. Dnes už jenom tušíme, kde se v Opatovicích nad Labem rozkládal.

” Vyprávěním o klášteře, který byl po tři století významným hospodářským a kulturním centrem východních Čech, se pro tentokrát s předním regionálním historikem PhDr. Františkem Šebkem loučíme. Příště nás čeká vzpomínání na prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic.

Eva Zálešáková)

Biskupství královéhradecké vás zve na

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ VARHANÍKŮ

NA TÉMA ADVENT

sobota 3. 10. 2026

9:00 – 17:00

Biskupské gymnázium
Hradec Králové

setkání s biskupem Prokopem
přednášky
lekce zpěvu a improvizace
diskuzní skupiny
návuk zpěvů
společná mše svatá

Kontaktní osoba

František Novák
606 962 885
varhanici@bihk.cz
www.bihk.cz

Přihlašovat se můžete do
20. 9. 2026 na webu bihk.cz

Doporučený příspěvek ve výši 300 Kč (500 Kč s obědem) bude vybírán na místě.

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec
Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradecek@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Bratr Pavel

Šťěstí podle Františka z Assisi

Když poznáme život a odkaz Františka z Assisi, zmocní se nás spásný neklid. Podporuje naši touhu po šťastném životě – životě z evangelia. Evangelium se dá žít jednoduše, bez složitosti vysvětlování. Právě proto je svatý František šťastný člověk. A to, co nahlédl, se dotýká i nás, našeho srdce. Brož., 104 str., 189 Kč

Elias Vella

Ahoj Ježíši, můžeme si popovídat?

Jak by vypadalo setkání dnešních mladých lidí s Ježíšem? Co by Kristus řekl na jejich životní příběh? A jaké odpovědi by měl na složité problémy dnešní doby? Variace na evangelium o cestě učedníků do Emauz (Lk 24,35–53) se odehrává v jedné běžné restauraci. Pět mladých lidí spolu mluví o životě, když si k jejich stolu přisedne neznámý muž... Brož., 224 str., 329 Kč

Diecézní centrum pro seniory**Senioři také letos míří s příchodem podzimu do Krkonoš**

Začátek září patří v Marianu v Janských Lázních každoročně manželskému setkání seniorů. V jeho programu jsou tradičně přednášky, sdílení a duchovní programy. Manželé Marie a Pavel Klimešovi z Poličky je začali organizovat před bezmála 20 lety.

„První takové zkušební manželské setkání jsme uspořádali v roce 2007,“ vzpomínal Pavel Klimeš. „Marie se ptala P. Jana Rybáře, zda se domnívá, že je to dobrý nápad. Měli jsme otce Jana moc rádi, byl velice aktivní, lidský, na jeho názor jsme hodně dali. „Co myslíte,“ ptala se ho, „je to naše myšlenka nebo Ducha svatého? Proč

sem taháš Ducha svatého? ... odpověděl jí a dodal. „Když jste tady, tak už to vyřídil dávno.“ Jezdil pak na naše manželská setkání pravidelně.“

Marie a Pavel Klimešovi jsou, jak sami říkají, už bezmála 60 let šťastní manželé, rodiče 5 dětí a prarodiče 12 vnoučat. Své snažení oba zaměřili na vytvoření křesťanské spokojené rodiny. Roky pořádali společenská setkání ve farnosti v Poličce a manželská setkání v Janských Lázních. To letošní bude ve znamení „střídání stráží“. Role hostitelů a organizátorů převzali manželé Helena a Jiří Strouhalovi, aktivní účastníci našeho DCS.

„Manželských setkání se ujmáme s velkými rozpaky,“ svěřila se Helena. „Před dvěma lety se Maruška s Pavlem poprvé zmínili, že bychom to mohli vzít po nich. Veronika Čepelková souhlasila, ono se to nabízelo, v té době jsem tam byla nejmladší. Vloni Klimešovi setkání ještě vedli a my jsme měli jednu přednášku. Maruška nám naznačila, že ji čeká operace páteře, tak zdali bychom to další rok nevzali. Nikdo jiný se nenašel, tak jsme souhlasili. Přišlo nám líto, že by manželská setkání pro seniory zanikla.

To ovšem neznamená, že nebudeme hledat někoho více povolného. Já jsem poměrně hodně aktivní v naší pardubické farnosti, vypomoci se snažím i na biskupství. Máme velkou zahradu, osm vnoučat, práce je stále dost.

Pavel Klimeš souhlasil, že nám letos se vším pomůže, takže přednášející, program a všechno další zařizoval on, za což mu jsme moc vdšní. To je vlastně také odpověď na otázku, jestli hodláme měnit koncepci našich podzimních setkání. Letos určitě ne, uvidíme, co bude dál.“

Tradiční manželské setkání se v Marianu v Janských Lázních uskuteční 7.–10. září 2026. Pod vedením lektorů Heleny a Jiřího Strouhalových čekají na účastníky zajímavé přednášky. Výpomocný duchovní v trutnovské farnosti P. Jiří Pilz zvolil téma Zrcadlení osobnosti. Další oblíbený exercitátor P. Karel Moravec, rektor poutního kostela Panny Marie v Králíkách, pohovoří na téma Církev a bolest. Letohradský P. Václav Vacek přijede s tématem Dobrořečení jako životní styl a další pravidelný účastník, skutečný farář P. Jan Linhart se zamyslí nad radostí ve stáří. Manželé Krásovi pohovoří o odpuštění a manželé Kameníkovi si položí otázku: Rozumím, co říká partner?

Mimochodem ... právě Anna a Stanislav Kameníkovi na seniorský web Simeon napsali: „Po každé přednášce se sejdem ve skupinkách, kterou tvoří tři manželské páry a uvažujeme o předneseném tématu – jak to vidím já a co by mi pomohlo ke zlepšení soužití v mém manželství. Diskuse bývají tak strhující, že ztrácíme pojem o čase. Samozřejmostí jsou procházky a návštěva vyhlášené cukrárny. Každý večer se ještě scházíme v klubovně a probíráme život doma i ve farnosti ve větším uskupení. Na manželská setkání seniorů moc rádi jezdíme. Vždycky se tam vytvoří bezvadná parta. A nějak víc si tam uvědomujeme, jak moc jsme rádi, že jsme spolu. Moc rychle nám to každoročně uteče. Ale už se těšíme na příští rok, že dá-li Pán, tak se zase sejdem.“

Eva Zálešáková)

(Pozvánka**Diecézní centrum pro seniory zve**

- **23. 9. Putování za mír po východočeské svatojakubské cestě (9. etapa)**
- **Konec října Mimořádný novinkový zájezd do Itálie –** Assisi – sv. František, sv. Klára a sv. Carlo Acutis; Cascia a Roccaporena – sv. Rita; Neapol – sv. Januáriu a P. Dolindo; Pompeje (včetně poutního místa Panny Marie Pompejské); Amalfi – sv. Ondřej + odpočinek na ostrově Ischia. Autobusem bez nočních přejezdů!

Těšíme se na setkání s vámi!

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Hradec Králové
tel.: 734 435 360, 737 215 328
e-mail: dcs@bihk.cz
web: www.simeon.cz

Diecézní centrum pro mládež

Animátorský kurz uzavřel další ročník

Na začátku července vyvrcholil další ročník Animátorského kurzu Diecézního centra pro mládež závěrečným letním týdnem na DCŽM Vesmír. Po dvou letech společného putování, vzdělávání, modlitby i služby završili účastníci svou formaci závěrečnými zkouškami a společným programem.

Vrcholem celého týdne byla slavnostní mše svatá, kterou s námi slavil královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál. Při ní absolventům předal osvědčení o absolvování kurzu a animátorské křížky jako symbol jejich připravenosti ke službě v církvi. Společná liturgie byla nejen slavnostním zakončením dvouleté cesty, ale také poděkováním za vše, co účastníci během kurzu prožili a čím mohli obohatit svá společenství.

Animátorský kurz není jen o získávání nových znalostí a dovedností. Během

dvou let vznikají nová přátelství, účastníci objevují své dary, učí se spolupracovat a hledají, jak mohou svými schopnostmi sloužit druhým ve farnostech, na diecézních akcích nebo ve společenstvích.

Zatímco jeden ročník se uzavřel, přípravy na další už jsou v plném proudu. Otevře no je přihlašování do nového Animátorského kurzu, který začne na podzim. Je určen mladým lidem od 16 do 23 let, kteří chtějí růst ve víře, rozvíjet své schopnosti a aktivně se zapojit do života církve. Předchozí zkušenosti nejsou podmínkou – důležitá je především chuť sloužit druhým a být součástí společenství.

Více informací najdete na <https://www.bihk.cz/biskupstvi/diecezni-centrum-pro-mladez>.

Klára Petrová)

Účastníci letošního Animátorského kurzu Diecézního centra pro mládež, který vyvrcholil letním týdnem na DCŽM Vesmír

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Thomas Schuster, Brigitte Gossová,
Andreas Barlage

Rychlý zahradní rádce

Pokud si nejste jistí, kdy je ten pravý čas na výsev, prořezávání nebo úklid zahrady, je tu praktický průvodce s kalendářem prací, který vás provede zahradním rokem krok za krokem. Ať už jste zahradník začátečník nebo máte už pár sezón za sebou, rádce vám nabídne inspiraci a praktické návody na práci v okrasné i užitkové zahradě. Není třeba se trápit tím, co udělat nejdřív – kniha vás provede krok za krokem a ukáže vám, jak si práci rozvrhnout, tak, aby byla efektivní a přinášela radost. *Váz., 240 str., 349 Kč*

Sheila de Liz

Dívka v bouři

Puberta dnes přichází dřív než dříve – a svět, ve kterém dívky dospívají, je složitější než kdykoli předtím. Hormony, první menstruace, výkyvy nálad, tlak sociálních sítí i otázky kolem sexuality. Mnoho rodičů má pocit, že se jejich dcera mění před očima – a nejsou si jistí, jak jí být oporou. *Váz., 240 str., 279 Kč*

Diecézní centrum pro rodinu**„Ježíšovo Srdce“**

Nedávno proběhlo v naší diecézi setkání seniorů. Byla to příležitost potkat se se zajímavými lidmi. Byl jsem pověřen kolegy, která tuto akci pořádala, abych některým z hostů byl nablízku jako doprovod. Dlouhá cesta po dálnici dala příležitost mluvit o tématech, která už tak trochu tradičně rozděluje křesťany jednotlivých církví. Jde o uctívání svatých, obrazů, předmětů a o Pannu Marii (o tu šlo především). Snažil jsem se dobře naslouchat a pochopit, v čem může být nepochopení, z čeho naopak může plynout pochopení a jaká cesta se nabízí k otevřenému dialogu bez předsudků. Kardinál Tomáš Špidlík s oblibou mluvil o tom, jak je potřeba umět věci dobře vyložit, mluvit o nich, že právě na tom záleží... Shledávám v našem textu na pokračování (encyklika *Dilexit nos* / Zamiloval si nás/ – o Srdci Ježíšově...) potřebu papeže Františka nabídnout vhled, porozumění právě i na toto téma. Nabízí se tak ve třetí kapitole encykliky o uctívání Krista, uctívání jeho obrazu, konkrétně jeho Srdce. Pojďme se tedy podívat optikou papeže Františka, nejlépe s Duchem Svatým, jak takové uctívání lze „ospravedlnit“ před těmi, kteří mají „opodstatněný“ důvod se obávat. Tento důvod bychom neměli nechávat ladem, když jiné znepokojuje, zvláště pokud jde o naše blízké „sourozence“ v Kristu z jiných církví. Můžeme se inspirovat laskavostí způsobu, jakým se snažil vnášet porozumění zmiňovaný kardinál Špidlík. Každý příspěvek k pokoji, ke sjednocení, bude jistě radostí i pro toho, který bdí nad námi a o naše štěstí, v mlčení Lásky, při vši naší svobodě, usiluje. Je naším Otcem, skutečným a věčným...

Úcta ke Kristovu Srdci není kultem nějakého orgánu odděleného od Ježíšovy osoby. To, o čem rozjímáme a co uctíváme, je celý Ježíš Kristus, Boží Syn, který se stal člověkem, který je zpodobněn vyobrazením, jež zdůrazňuje jeho srdce. Toto tělesné srdce je považováno za výsadní symbol nejhlubšího nitra vtěleného Syna a jeho božské i lidské lásky. Ježíšovo srdce je více než jakákoli

jiná část jeho těla „přirozeným znamením či symbolem jeho nesmírné lásky“.

Je třeba zdůraznit, že jde o vztah s Kristem jako osobou, v přátelství a v adoraci, k němuž nás přitahuje láska vyjádřená obrazem jeho Srdce. Při uctívání obrazu, který ho představuje, se klaníme výhradně živému Kristu v jeho božství i v celém jeho lidství, abychom se nechali obejmout jeho lidskou i božskou láskou.

Ať už je použito jakékoli zobrazení, je jisté, že předmětem naší úcty je samo Kristovo živoucí Srdce – nikoli pouze jeho vyobrazení –, jež je součástí nejsvětějšího, vzkríšeného těla, neoddělitelného od Božího Syna, který toto tělo navždy přijal. Je uctíváno jako „Srdce osoby Slova, se kterým je neoddělitelně spjato“. Neuctíváme jej samostatně, ale tou měrou, jakou je tímto Srdcem sám vtělený Syn, který žije, miluje a přijímá naši lásku. Proto každý skutek lásky nebo úcty k jeho Srdci ve skutečnosti „opravdu a skutečně náleží Kristu samému“, protože takové vyobrazení bezděčně odkazuje na něj a je „symbolem a výstižným obrazem nekonečné lásky Krista Ježíše“.

Nikdo by se tudíž neměl domnívat, že nás tato úcta může odloučit nebo odvádět naši pozornost od Ježíše Krista a jeho lásky. Přirozeně a přímo nás směřuje k němu a výhradně k němu, který nás volá k drahocennému přátelství utvářenému dialogem, láskou, důvěrou a úctou. Tento Kristus s probodeným a planoucím srdcem je ten samý, který se z lásky narodil v Betlémě. Je to ten, který chodil Galilejí a uzdravoval, utěšoval i projevoval milosrdenství. Je to ten, který nás miloval až do krajnosti, když rozepjal ruce na kříži. A konečně: je to ten samý Kristus, který vstal z mrtvých a oslavený žije mezi námi.

Je třeba zdůraznit, že obraz Krista s jeho srdcem – ačkoli sám o sobě není žádným způsobem předmětem úcty –, není jen tak mnohým vyobrazením mezi mnoha jinými, z nichž bychom si mohli libovolně vybírat.

Není to něco, co by bylo vymyšleno od stolu nebo nakresleno nějakým umělcem, „není symbolem imaginárního, nýbrž reálným, [který zobrazuje] střed, zdroj, z něhož prýští spása celému lidstvu“.

To, co činí tento obraz jedinečným, je univerzální lidská zkušenost. Není totiž pochyb o tom, že se srdce během dějin v různých částech světa stalo symbolem nejosobnější intimity a také náklonnosti, citů a schopnosti milovat. Ruka přítele položená na srdce platí nad všechna vědecká vysvětlení a vyjadřuje zvláštní cit. Když se člověk zamiluje a je nablízku milované osobě, zrychlí se mu tep srdce. Když ho drahá osoba opustí nebo ho podvede, cítí, jak silně je jeho srdce sevřené. Dále, když chceme vyjádřit, že něco myslíme upřímně, že to opravdu vychází ze středu naší osoby, říkáme: „Říkám ti to od srdce.“ Síly těchto prožitků si všímá i básnická mluva. A tak se srdce v průběhu dějin stalo nevyhnutelně jedinečným, nikoli pouze konvenčním symbolem.

Chápeme tedy už, proč si církev zvolila obraz srdce, aby jím vyjádřila lidskou i božskou lásku Ježíše Krista a nejniternější jádro jeho osoby. Ačkoli může být ztvárnění srdce s ohnivými plameny výmluvným symbolem, který nám připomíná Ježíšovu lásku, je vhodné, aby toto srdce bylo součástí obrazu Ježíše Krista. Tím se ještě více zdůrazní jeho výzva k osobnímu vztahu, k setkání a dialogu. K takovému obrazu uctívaného Krista, na němž je zvýrazněno jeho milující srdce, totiž zároveň patří pohled, který zve k setkání, k dialogu a k důvěře. Patří k němu i silné ruce, které nás dokážou podepřít. A patří k němu ústa, která k nám promlouvají jedinečným, velmi osobním způsobem.

Srdce má tu přednost, že není chápáno jako samostatný orgán, ale jako niterný sjednocující střed a zároveň jako výraz celistvosti osoby, což neplatí v případě jiných orgánů lidského těla. Pokud je to niterný střed celé osoby, a tedy část, která vyjadřuje celek, můžeme ho snadno mylně interpretovat, jestliže nad ním rozjímáme odděleně od Pánovy osoby. Obraz srdce nás musí uvádět do vztahu s celým Ježíšem Kristem v jeho sjednocujícím středu a zároveň nás od tohoto sjednocujícího středu musí přivádět k rozjímání o Kristu v celé kráse a bohatství jeho lidství a jeho božství.

Jde tu o daleko víc než o líbivost různých vyobrazení Kristova Srdce, protože ne „že by se od [těchto znázornění Krista] něco očekávalo nebo že by se k nim upírala důvěra, jako tomu kdysi bylo u pohanů,“ ale jde o to, „abychom se skrze obrazy, jež líbáme a před nimiž smekáme a ukláníme se, klaněli Kristu“.

Navíc některá z těchto vyobrazení nám mohou připadat málo přitažlivá a opravdu v nás nemusí probouzet lásku a modlitbu. To je ale druhořadé, protože vyobrazení je jen motivačním ztvárněním, a jak by řekli východní věřící, nesmíme upírat zrak na prst, který ukazuje na měsíc. Zatímco Eucharistie je skutečnou přítomností, které je třeba se klanět, v tomto případě se jedná jen o vyobrazení, které, ač je požehnané, nás vybízí, abychom šli dál, vede nás k tomu, abychom pozvedli své srdce

k Srdci živého Krista a sjednotili se s ním. Uctívání obraz vybízí a probouzí cit proto, abychom věnovali čas setkání s Kristem a jeho úctě tak, jak si ho sami představujeme. Když se tedy tímto způsobem díváme na obraz, stavíme se před Krista a před ním „se sytíme láskou, rozjímáme o tajemství a v tichu si ho vychutnáváme“.

Poté co jsme si toto všechno řekli, nesmíme zapomínat, že vyobrazení srdce k nám promlouvá také o Bohu, který chtěl vstoupit do našich dějin, stát se

jejich součástí a jít na naší pozemské pouti spolu s námi. Abstraktnější nebo stylizovanější forma zbožnosti nebude nutně věrnější evangeliu, protože v tomto hmatatelném a dostupném znamení se projevuje způsob, jakým se nám Bůh chtěl zjevit a být nám blízkým...

Sjednocená srdce v rodinách se Srdcem Ježíšovým za Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná

Andy Loos, jáhen

Katechetické a pedagogické centrum

Diecézní setkání katechetů

Prázdniny jsou za námi a před námi nový školní rok. Na Katechetickém a pedagogickém centru jej zahajujeme tradičně **první zářijovou sobotou Diecézním setkáním katechetů, které se koná v Hradci Králové v Novém Adalbertinu.**

Je to čas na společné sdílení zkušeností, načerpání nových impulsů, a vzájemné inspirace. Je to také čas na představení nových výukových materiálů, která na našem centru vznikají. Letos máme obrovskou radost, že můžeme představit další výukové karty z naší sady, které nesou název Ježíš kráčí po moři. Součástí těchto obrazových karet je vždy metodika – v této otevíráme téma víry, důvěry, strachu a úzkosti a nabízíme metody, jak s těmito emocemi pracovat.

Letošní novinkou jsou také pracovní listy, které vznikly ke každé sadě obrazových karet. Nejedná se však o klasické pracovní listy, ve kterých se většinou ověřují znalosti dětí, a opakování biblického příběhu. Tyto pracovní listy jsou spíš pozváním k dialogu, k objevování duchovního rozměru biblických příběhů a k osobnímu setkání s jejich poselstvím. Vedou děti k tomu, aby si vytvářely vlastní postoje, učily se naslouchat druhým i samy sobě a nacházely spojení mezi evangeliem a každodenním životem. Každý pracovní list vychází z obrazové karty a zve děti k pozornému pozorování, přemýšlení a osobnímu zapojení. Příběhy tak nezůstávají jen událostmi z dávné minulosti. Bartimaioš, Petr nebo učedníci se stávají průvodci na cestě, během níž děti objevují vlastní strachy, naděje, radosti i otázky. Neptají se pouze: „Co se stalo?“, ale také: „Jak bych reagoval já?“, „Komu mohu pomoci?“, nebo „Co bych chtěl vykřičet světu?“. Nejde tedy jen o vyplňování úkolů. Jde o cestu, na které děti nejprve pozorují nebo aktivně prožívají, potom přemýšlejí, následně vztahují příběh k sobě a hledají jeho hlubší smysl.

Tyto pracovní listy naleznete na webových stránkách www.bihk.cz. Pokud se rozhodnete je využívat, je potřeba mít vždy i danou sadu obrazových karet, neboť jednotlivé listy navazují na aktivity z jejich metodiky. Obrazové karty lze zakoupit přímo na Katechetickém a pedagogickém centru nebo objednat na e-mailové adrese kpc@bihk.cz

Přejeme vám všem krásný a klidný vstup do nového školního roku. A pokud do něj vstoupíte společně s námi na Diecézním setkání katechetů, budeme moc rádi.

Markéta Rumpíková

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Étienne Grenet

Bůh koná

Příběhy z evangelizace v ulicích

Jádro křesťanské víry spočívá v tom, že Ježíš byl vzkříšen, je živý a mocí Ducha svatého působí ve světě i dnes. Tato kniha je sbírkou pětaticeti skutečných příběhů, které dosvědčují znamení živé Boží přítomnosti uprostřed tohoto světa. Brož., 192 str., 349 Kč

Pavel Helan

Mega dobrá zpráva

Evangelní příběhy jazykem generace Z

Mám naději, že díky tomuto počínání si někteří moji mladší přátelé možná poprvé v životě dobrovolně pročtou evangelia – a třeba časem objeví krásu a hloubku Božího slova v solidním překladu. Ale i kdyby ne, studium Mega dobré zprávy v rodinách, kdy se rodiče a prarodiče nechají pokorně poučovat a osvěcovat od svých teenagerů, může přinést spoustu legrace i cenné mezigenerační sblížení. Publikace je autorovou literární prvotinou. Brož., 136 str., 299 Kč

Misijní kalendář 2027 – Úsměvy z misíí

V Misijním kalendáři vás rokem 2027 budou provázet usměvavé tváře dětí i dospělých.

Kalendář je již tradičně koncipován jako dvoutýdenní, se jmenným i liturgickým kalendáři a dostatkem místa pro vaše poznámky. Kéž vám radostné fotografie z misíí doplněné optimistickými citáty z křesťanských písní přinášejí během

celého roku naděje, povzbuzení a inspiraci k modlitbě za misie.

V případě zájmu o větší počet kalendářů kontaktujte diecézní ředitelku PMD **Bronislava.halbrstatova@seznam.cz** nebo Národní kancelář PMD: <https://www.missio.cz/kontakty/narodni-kancelar-pmd/> Darem za kalendář podpoříte projekty pro děti v bídě. Děkujeme!

Katecheze papeže Františka

Vášeň pro evangelizaci: Apoštolská horlivost věřícího

Jako vzpomínku na zesnulého papeže Františka jsme připravili knižní vydání jeho katechezí o evangelizaci. Jednotlivé texty obsahují také odkazy na audioverzi, kde je možné zaslechnout i originální interpretaci Svatým otcem. Knižka obsahuje řadu barevných fotografií papeže Františka a je vhodným dárkem pro různé příležitosti. Rádi Vám ji zašleme nebo si ji můžete vyzvednout za doporučený dar v Národní kanceláři PMD.

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové
www.missio.cz

Cesta od strojírenství k dobrovolnictví

Patnáct let pracoval u „černého řemesla“ jako provozní zámečnický, dnes však nachází naplnění v doprovázení lidí na jejich poslední cestě. Jiří Pachole začal v roce 2016 jako dobrovolník v čajovně Hospice Anežky České v Červeném Kostelci, aby vyměnil svět strojů za možnost naslouchat lidským příběhům. Tato zkušenost mu natolik změnila životní priority, že se rozhodl pro úplnou profesní změnu a dnes působí jako ošetřovatel v paliativním týmu v domově důchodců.

O své cestě k lidem, překonávání počátečního strachu z komunikace i o tom, proč je v dnešní době důležité nebát se říct si o pomoc včas, vypráví Jiří Pachole, zámečnický, držitel ceny Křesadlo, milovník historie, šermíř, který dnes působí jako ošetřovatel v domově důchodců v Polici nad Metují, jenž se ve své činnosti zaměřuje na paliativní péči. Letošní rok vyhlásila OSN Rokem dobrovolnictví.

„Mohl byste nám popsat svou cestu k dobrovolnictví? Co vás přivedlo právě do Hospice Anežky České?“

K hospici v Červeném Kostelci jsem se dostal v podstatě náhodou. Jezdil jsem kolem jeho budovy na tréninky. Tehdy objekt ještě nebyl označen, a tak jsem jednou zastavil a na internetu si vyhledal, o jakou instituci se jedná. Zjistil jsem, že jde o první hospic v České republice, a zaujal mě článek, ve kterém hledali dobrovolníky. Začal jsem si tedy zjišťovat, co takové poslání obnáší, a následně jsem oslovil koordinátorku, paní Tošovskou. Po společné schůzce a prohlídce hospice jsem se rozhodl začít v čajovně. Chtěl jsem začít něčím jednodušším, jako je příprava kávy a čaje, abych získal prostor

„Důležité je nebát se a zjistit, kam vás srdce táhne“, říká pan Jiří, kterému dobrovolnictví v hospici změnilo život. Foto: Oblastní charita Červený Kostelec

pro postupnou komunikaci s klienty, se kterou jsem do té doby neměl zkušenosti.

„Vzpomínáte si, kdy jste s touto činností začal a co bylo vaší hlavní vnitřní motivací?“

Začal jsem v roce 2016, takže letos sloužím již desátým rokem. Moje vnitřní motivace pramenila z mého původního povolání. Jsem vyučen v „černém řemesle“ a patnáct let jsem pracoval jako provozní zámečnický. Když člověk pracuje výhradně se železem a stroji, začne mu chybět lidský kontakt. Hledal jsem způsob, jak se dostat mezi lidi, moci si s nimi popovídat a naslouchat jim.

„Jaký byl váš úplně první den ve službě? Provázely ho nějaké obavy?“

Měl jsem velký strach, zda zvládnu ovládat kávovar, a především jak budu s klienty komunikovat, protože jsem tehdy neměl žádný odborný kurz. Mou první zákaznicí v čajovně byla paní magistra, která si objednala kávu a pohár s vaječným koňakem. Slovo dalo slovo, paní se mě začala vyptávat na mé důvody k dobrovolnictví a postupně jsme se dostali k tématu vojenské historie, kterému se věnuji. Ona začala vzpomínat na první republiku a prezidenta Masaryka, čímž se mezi námi vytvořilo krásné pouto.

„Co vám tato služba osobně přináší a jak ovlivnila váš další život?“

Služba v hospici mi dává vnitřní klid a rovnováhu. Ovlivnila mě dokonce natolik, že jsem po patnácti letech změnil profesi. Při práci dobrovolníka jsem si dodělal kurz pro pracovníky v sociálních službách a nyní pracuji jako ošetřovatel v domově důchodců, kde jsem součástí paliativního týmu. Dá se říci, že mě prostředí hospice k této nové cestě postupně nasměrovalo.

„Co byste poradil lidem, kteří o dobrovolnictví uvažují, ale stále váhají?“

Člověk by neměl váhat a měl by to zkusit. Pokud to nezkusí, nikdy se nedozví, zda je to pro něj ta správná cesta. V hospici je mnoho možností – někdo se cítí na komunikaci u kávy, jiný může třeba jen zalévat květiny. Důležité je nebát se a zjistit, kam vás srdce táhne.

„Jak vypadá vaše běžná služba v čajovně?“

► Pokračování z předcházející strany

Přicházím obvykle o deset minut dříve, zapíšu se na recepci a vyzvednu si klíče. V čajovně si připravím vše potřebné, doplním zásoby a čekám na klienty. Někdo přijde na kávu, jiný na pivo nebo zmrzlinový pohár. Je to velmi různorodé. Překvapilo mě, jak silný „rodinný kruh“ zde tvoří personál – od lékařů přes sestry až po ošetřovatele. Ten klid a rodinná atmosféra jsou cítit i směrem ke klientům.

77 Vybavíte si nějaký konkrétní silný moment, který jste v hospici prožil?

Velmi silný byl rozhovor s jednou paní inženýrkou, která měla komplikované rodinné vztahy. Zpočátku byla velmi zamlklá. Přes téma historie se mi podařilo získat její důvěru, ona se otevřela a začala mluvit o svých dcerách a o tom, jak by si přála vztahy urovnat. Naslouchal jsem jí, a když po dlouhém hovoru odcházela, poděkovala mi, že si mohla takto hezky popovídat. To byl pro mě velmi dojemný okamžik.

77 Vnímáte v posledních letech změnu v tom, jak společnost nahlíží na paliativní péči?

Určitě. Je velmi dobře, že se o paliativní péči začalo mluvit veřejně. Dříve byla smrt přirozenou součástí života, lidé umírali doma v kruhu rodiny. Moderní doba však toto téma vytěsnila. Paliativní péče není jen o smrti, ale o tom, jak se naučit žít s nevy léčitelnou nemocí. Vrací nás to k přirozenému řádu života. Je však důležité o tom mluvit srozumitelně a laicky, ne pouze odbornou medicínskou mluvou.

Ptal se Michal Klemm)

(AKTUALITY

Oblastní charita Trutnov má novou ředitelku

Trutnov: Vedení trutnovské Charity se od 1. srpna ujala nová ředitelka paní Lucie Poláčková, která uspěla ve výběrovém řízení. Má zkušenosti s prací v Charitě, v organizaci dosud koordinovala dobrovolnické centrum, Tříkrálovou sbírku a měla na starosti propagaci. Pomyslnou štafetu přebírá od Jiřího Špeldy, který zde působil v roli ředitele téměř 30 let.

„Za dlouholetou obětavou práci a rozvoj organizace, která je dnes významným poskytovatelem sociálních a zdravotních služeb na Trutnovsku, patří Jiřímu Špeldovi velký dík. Kéž se mu daří co nejlépe na jeho další životní cestě,“ vyjádřila se Aneta Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové, která současně přeje paní Lucii Poláčkové hodně zdaru a tvůrčí energie v nové roli ředitelky a celému týmu úspěšné pokračování v charitní službě ve prospěch potřebných.

Jana Karasová)

(Novou ředitelku trutnovské Charity Lucii Poláčkovou uvedla do funkce Aneta Maclová, ředitelka hradecké Diecézní charity. Foto: Diecézní charita HK

Centrum Kampánovka se otevře veřejnosti

Kutná Hora: Po necelém roce se nové Centrum Kampánovka v Kutné Hoře chystá otevřít své dveře. Slavnostní otevření centra proběhne v pátek 11. září za účasti pozvaných hostů, partnerů, zástupců diecéze, veřejné správy a dalších podporovatelů projektu.

Pro širokou veřejnost budou následně připraveny Dny otevřených dveří, které se uskuteční 16. a 18. září. Návštěvníci si budou moci prohlédnout nové prostory, seznámit se s činností Střediska Na Sioně a dozvědět se více o službách pro rodiny s dětmi se zdravotním znevýhodněním. Více na www.kh.charita.cz.

Marcela Mommersová)

Jak na domácí péči s Charitou?

Letohrad: Oblastní charita Ústí nad Orlicí zve na besedu „Jak na domácí péči s Charitou?“, kterou pořádá v pátek 18. září od 18 hod. v Evangelickém kostele v Letohradě u příležitosti Dne Charity. Charita napomáhá pečujícím řadou svých služeb, o jejichž konkrétní práci uslyší návštěvníci na besedě. Budou mít také možnost potkat se s pracovníky Charitní pečovatelské služby, Domácí zdravotní péče, Domácího hospice Alfa-Omega, Osobní asistence, Půjčovny pomůcek a Poradny pro pečující. Uslyší i zkušenosti pečujících rodin.

Odborníci dlouhodobě upozorňují na vysokou psychickou i fyzickou zátěž pečujících, nedostatek odlehčovacích služeb nebo omezené možnosti sladění péče se zaměstnáním. V Česku poskytuje neformální domácí péči v rámci rodiny 10–15 % obyvatel, většinou ženy, a systém dlouhodobé péče by bez ní fungoval jen obtížně. Více na www.uo.charita.cz.

Iva Marková)

Dotkni se nebe zve na 10. ročník pouti pro rodiče, kteří přišli o dítě

Králíky: „*Krásné a hluboké setkání s lidmi, kteří nesou stejné břemeno.*“ Tak popsal loňský ročník pouti Dotkni se nebe jeden z účastníků. Také letos se rodiče, kteří přišli o dítě, budou moci setkat na Hoře Matky Boží v Králíkách. Jubilejní 10. ročník pouti se uskuteční ve dnech 25.–28. září.

Pouť je určena rodičům, kteří přišli o dítě během těhotenství, při porodu nebo kdykoliv později. Během čtyř dnů nabízí prostor pro společné setkání, duchovní program, osobní rozhovory i čas na odpočinek. Pouť založila Petra Kolčavová a od roku 2025 její organizaci převzala chrudimská Charita.

„Je to setkání lidí, které spojila velmi těžká životní zkušenost. Každý přijíždí s jiným příběhem, ale všichni zde mohou najít porozumění a čas se zastavit. To je podle mě největší hodnota této pouti,“ říká Alena Peremská, ředitelka Oblastní charity Chrudim a poradkyně pro pozůstalé.

„Naším přáním je zachovat původní myšlenku a pokračovat v tom, co Dotkni se nebe už deset let znamená pro mnoho rodin. Pokud si díky těmto několika dnům někdo odveze alespoň trochu pokoje nebo nové síly do dalšího života, pak má naše práce smysl,“ doplňuje.

Součástí programu budou mše svaté, duchovní promluvy, společné i individuální sdílení, možnost rozhovorů s knězem, poradkyní pro pozůstalé nebo psychoterapeutkou. Nebude chybět ani čas na tvoření nebo program pro děti. Přihlásit se mohou jednotlivci, manželské páry i celé rodiny.

Více informací a přihlášku najdete na www.chrudim.charita.cz.

Edita Váňová)

Diecézní charita podpořila další čtyři indické pacienty

Hradec Králové: Diecézní charita Hradec Králové přispěla částkou 63 373 Kč na léčbu čtyř lidí z chudých indických rodin, kterým vážné zdravotní problémy výrazně komplikují život. Pomoc získali devítiletý Rezyn, který od narození trpí epilepsií, studentka Shradha s autoimunitním onemocněním kůže, paní Devadit s onemocněním srdce a také paní Meena, vdova sužovaná hned několika chorobami. Díky štědrosti dárců mohou tito lidé pokračovat v potřebné léčbě.

Pomoc českých dárců již v minulosti změnila život i dalším rodinám. Díky naší sbírce v roce 2023 mohla absolvovat léčbu leukémie dívka Nikitha z oblasti Bangalore. Její rodiče si léčbu nemohli dovolit a kvůli nemoci své dcery se zadlužovali. Podpora dárců umožnila Nikitě nemoc překonat a její rodiče jsou nesmírně vděční všem, kteří jim pomohli.

(Díky štědrosti českých dárců může pokračovat v potřebné léčbě i chlapec Rezyn z chudé indické rodiny, který trpí epilepsií. Foto: Adopce na dálku DCH HK

Pomozte prosím i dalším nemocným indickým dětem a jejich rodinám získat potřebnou léčbu. Příspěvek můžete zaslat na konto 2019460006/6000 (PPF banka), VS 54000. Děkujeme všem dárcům za solidaritu a podporu.

Vojtěch Homolka)

Hledáme dobrovolníky na pomoc lidem s poruchou autistického spektra

Hradec Králové: Dobrovolnické centrum hradecké Diecézní charity vysílá nově dobrovolníky také do organizace Křesadlo Hradec Králové, Centrum pomoci lidem s PAS, z.ú. Dobrovolník může s klienty chodit na procházky, hrát hry, předčítat, vypomáhat při akcích organizace, ale i třeba pomáhat s péčí o zahradu.

Pokud chcete pomáhat lidem s poruchou autistického spektra, získat nové zkušenosti, poznat nové lidi, kontaktujte nás na tel. 733 276 009 nebo emailu dobrovolnici@hk.caritas.cz. Více na www.hk.caritas.cz.

Kateřina Bednářová)

Vyhlášení vítězů soutěže Česko očima cizinců

Hradec Králové: Ve čtvrtek 11. června byly slavnostně předány diplomy a ceny vítězům literární soutěže Česko očima cizinců 2026 ve všech kategoriích A2, B1 a B2 dle úrovně znalosti. Druhý ročník soutěže vyhlásilo naše Integrační centrum pro cizince a zapojili se do ní především cizinci z Ukrajiny, kteří u nás navštěvují kurzy češtiny. Soutěžní práce budou vystaveny na letošním Setkání národů.

Pokračování na následující straně ►

KALENDÁŘ AKCÍ

Letohrad

„Jak na domácí péči s Charitou?“

■ **18. 9. od 18 hod., Evangelický kostel, Petřikov 201.** Oblastní charita Ústí nad Orlicí vás zve na zajímavou besedu u příležitosti Dne charity, kde se můžete setkat i s pracovníky služeb pro pečující rodiny. Více na www.uo.charita.cz.

Červený Kostelec

Běh pro hospic

■ **19. 9. u budovy Háčko.** 13. ročník benefice pro Hospic Anežky České. Tratě pro běžce všech věkových i výkonnostních kategorií. Svým výkonem podpoříte dobrou věc! Registrace na www.behprohospic.cz.

Králíky

Dotkni se nebe

■ **25.–28. 9., Hora Matky Boží.** Chrudimská Charita vás srdečně zve na 10. Pouť rodičů, kteří přišli o dítě. Přihlášky a info na www.chrudim.charita.cz.

Dvůr Králové n. L. – Žireč

Bylinkobraní

■ **27. 9. od 10:30 hod., Domov sv. Josefa.** Přednášky o bylinkách i zdraví, hudební vystoupení, dobová módní přehlídka, program pro děti, workshopy, jarmark, historická řemesla a Café Damián. Benefice podpoří lidi s roztroušenou sklerózou. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Nový Bydžov, Dobruška, Luže a Červený Kostelec

Výstavy příběhů a fotografií z Indie

- Štafeta dobra: září-listopad, Městská knihovna Nový Bydžov (venku na plotě i uvnitř), beseda 1. 12. od 17 hod.
- Štafeta naděje: září-listopad, Dobruška, plot před farou a kostelem sv. Václava.
- Tváře naděje: září, poutní kostel na Chlumku v Luži.
- Adopce na dálku pohledem zblízka: 7. 9.–7. 10., Knihovna B. Kafky Červ. Kostelec, vernisáž 7. 9. 17 hod. Více také na www.adopce.hk.caritas.cz.

Hradec Králové

Mezinárodní soutěž „České tradice & svět“

■ Ukažte svou kreativitu a objevte kouzlo našich tradic. Zapojit se mohou děti i dospělí. Pořádá Komunitní centrum Most Diecézní charity HK. Vyhlášení výsledků na Setkání národů 19. 11. **Své práce posílejte do 30. 9.** Těšíme se na vaše originální výtvary! Více na www.hk.caritas.cz a www.instagram.com/kc_most_hk/.

► Pokračování z předcházející strany

◀ Slavnostní vyhlášení vítězů 2. ročníku literární soutěže Česko očima cizinců v Integračním centru. Foto: J. Karasová

Tento rok poslali do soutěže své práce i návštěvníci našich kurzů češtiny v regionech. Gratulujeme všem vítězům a děkujeme všem účastníkům za originální zpracování zadaných témat. V kategorii A2 zvítězila Larysa Shreder, která si vybrala téma „Můj týden den po dni“, v kategorii B1 Oleksandr Kakychov s prací na téma „Moje místo v ČR“ a v kategorii B2 získala 1. místo Yulia Khalimon s příběhem na téma „Moje největší výzva v ČR“. Za organizaci soutěže patří velký dík našim učitelkám paní Jitce Křížkové a Markétě Zelené.

Paní Nata z Ukrajiny si vybrala téma „Jak se nám tu žije“ a za své zpracování ve verších získala 3. místo. Kurzy jí moc pomohly zlepšit češtinu. Dnes pracuje jako dětská animátorka a přitom sama vychovává čtyři děti. Vítězné příběhy budou k vidění na festivalu Setkání národů 19. listopadu! Přijďte se podívat! Více na www.hk.caritas.cz a www.cizincihradec.cz.

Jana Karasová ▶

Slavnostní ocenění mladých talentů z KC Most

Praha: V nádherných prostorách Trojského zámku bylo 25. června u příležitosti Světového dne uprchlíků slavnostně oceněno 20 dětí a mladistvých cizinců s mezinárodní a dočasnou ochranou. Jsme moc rádi, že mezi nimi jsou i tři mladí lidé z Komunitního centra Most hradecké Diecézní charity: Sofiia Apolina, Sofiia Karaveieva a Hryhorii Hrab. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyzdvihli jejich aktivní zapojení do života v ČR.

Účastníci měli možnost představit své příběhy i skrze autorská videa. Nezapomenutelnou atmosféru vytvořil také doprovodný kulturní program v kulisách historického zámku v podání ukrajinského souboru a artefaktů umělkyně Tetiany Sherstiuk. Více na www.hk.caritas.cz.

Anastasiia Martínková ▶

Půjčovna kompenzačních pomůcek

Pomáháme, aby péče mohla zůstat doma

K zapůjčení nabízíme:

- elektrické polohovací postele
- invalidní vozíky a chodítka
- koncentrátory kyslíku
- toaletní židle

Pobočky:

Ústí nad Orlicí tel. 731 402 314
Letohrad tel. 731 598 830
Lanškroun tel. 733 611 556

Charitní papírnictví Letohrad

Vše pro školu, kancelář i tvoření

Nabízíme:

- školní, výtvarné a kancelářské potřeby
- dárkové balení

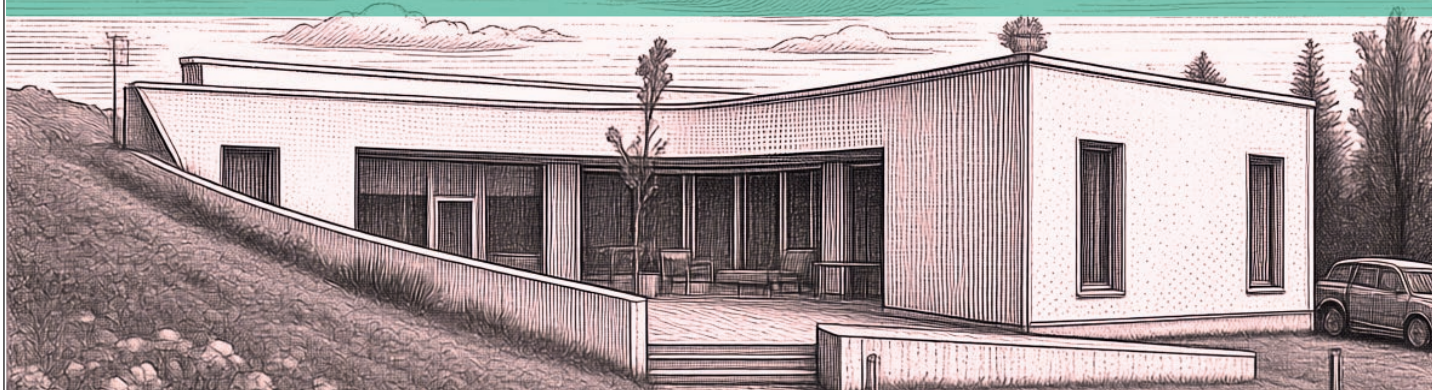
Letohrad – Na Kopečku 356, tel. 733 755 896

Otevřeno: po–pá 7:30–12:00, 13:00–17:00, so 8:30–11:00

**Oblastní charita
Ústí nad Orlicí**

Den otevřených dveří vily Skřivánek

11. září 2026, 14:00–19:00

Program:

15:00 Proč právě vila Skřivánek?

Povídání Martina Boštíka
a slavnostní odhalení pamětní desky

16:00 Divadlo Jójo: Zvědavá pohádka

17:00 koncert Unger Jansen

LITOMYŠLSKÉ
DVORKY
11. — 13. 9. 2026

**Farní charita
Litomyšl**

**Průmyslová 1310,
Litomyšl**

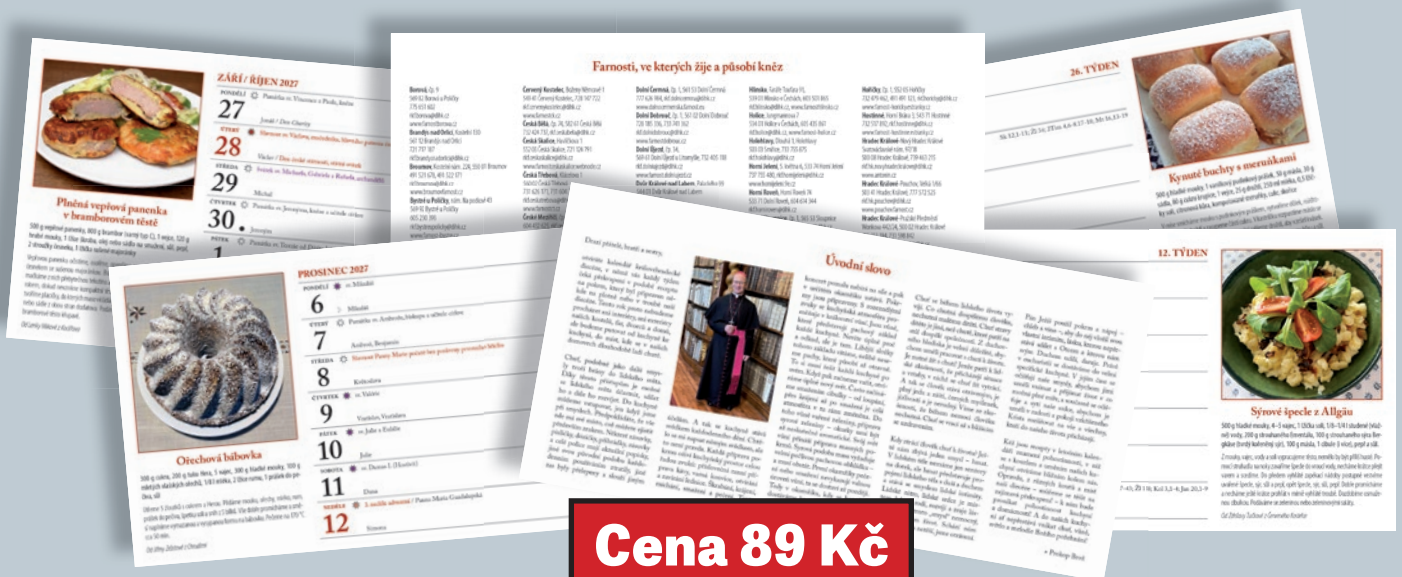

Kalendář královéhradecké diecéze pro rok 2027

Recepty napříč diecézí

občanské svátky a církevní svátky s liturgickými barvami a čtením
adresář farností, řeholních a dalších institucí, církevních škol...
kontakty na charitu a charitní zařízení v diecézi
a recept na každý týden v roce

Cena 89 Kč

K dostání na farních úradech v diecézi
nebo v karmelitánském knihkupectví v Hradci Králové.